

DEN PYTAGOREISKE KURIREN

www.hylozoik.se

NR 33, ÅRGÅNG 9

VÅREN 2020 (71 Aqu.)

Redaktör och ansvarig utgivare: Lars Adelskogh

Redaktörens postadress: Lönnvägen 3 A, 541 48 Skövde

Redaktörens e-postadress: adelskogh@yandex.com

Bankkonto (Nordea): 1190 30 21766

Alla hylozoikstuderande hälsas varmt välkomna

som läsare av och kanske även bidragsgivare till denna nättidskrift, som härmed offentliggör sitt trettiofjärde nummer. Detta publiceras fredagen den 20 mars, dagen för vårdagjämningen. Nummer 1 utkom den 20 mars 2012, och därefter har ett nytt nummer utkommit på dagarna för de följande solstånden och dagjämningarna: sommar-, höst-, jul- och vårnummer. Enligt det sålunda antagna mönstret utges alltså fyra nummer per år, så att det närmast följande numret, sommarnumret, skall utkomma torsdagen den 20 juni, om gudarna är oss nådiga.

Avsikten med denna nättidskrift är flerfaldig: informera om aktuella händelser, publicera artiklar av intresse för dem som studerar esoterik och hylozoik, desslikes kunna vara en knutpunkt och ett förenande band mellan alla dem som studerar våra äldre bröders undervisning i god anda och med rätt inställning.

I föreliggande vårnummer inleder vi, som vi sade i julnumret, en ny följetong. Denna är *Tystnadens röst med kommentarer*, ingående i samma serie som den i julnumret avslutade följetongen, *Ljus på vägen med kommentarer*. *Tystnadens röst* är en esoterisk klassiker, sammanställd av Helena Petrovna Blavatsky, utgiven år 1889 på engelska och år 1891 första gången i svensk översättning. Vår följetong omfattar, som sagt, icke endast boken *Tystnadens röst* utan även de utförliga och värdefulla kommentarer C. W. Leadbeater fogat till denna, och dessa kommentarer utgör i själva verket den större delen av den text vi avser publicera i vår tidskrift. *Tystnadens röst* består av tre kortare skrifter, av H. P. Blavatsky kallade "fragment". Endast det första av dessa fragment är egentligen den skrift som bär namnet *Tystnadens röst*. De båda andra heter *De två vägarna* och *De sju portarna*.

Sist i detta vårnummer kommer den sedvanliga litteraturbilagan. Till våra donatorer: Vi ber er vänligast att sätta in era penninggåvor antingen på Förlagsstiftelsen Henry T. Laurencys plusgirokonto nr 439 54 35 – 3 eller, om ni vill stödja *Den Pytagoreiske Kuriren* och denna hemsida, på bankkonto (Nordea) nr 1190 30 21766.

Nyheter på våra hemsidor

Vår spanske vän och broder José Antonio Rodríguez har fortsatt att översätta uppsatser dels i serien *Ljusteknikens grunder*, dels i serien *Lärjungens väg* för publicering på denna hemsida, i dess spanska avdelning, nämligen i den förstnämnda serien del åtta och i den sistnämnda serien delarna sex, sju och åtta. De spanska titlarna på serierna är *Fundamentos de la tecnología de la luz* respektive *El camino del discípulo*.

Studier i esoterisk astrologi

De kurser i esoterisk astrologi under José Antonio Rodríguez' ledning, som planerades för april och maj 2020 i Uppsala, har inställts på grund av covid-19-pandemin. Detta var den dåliga nyheten. Den goda nyheten är att José nu som bäst förbereder att flytta sin undervis-

ning till internet och räknar med att denna nya verksamhet kan inledas mycket snart. Det kommer då att handla inte bara om föreläsningar utan även om sessioner, där eleverna aktivt medverkar med frågor som José besvarar och därtill gemensamma övningar i horoskop-tolkning. Undervisningspråket är som tidigare engelska. De som önskar närmare information om denna verksamhet ombedes vänligen kontakta redaktören.

TYSTNADENS RÖST MED KOMMENTARER

FÖRSTA FRAGMENTET

TYSTNADENS RÖST

FÖRSTA KAPITLET

FÖRETALET

C.W.L. – Även ur den ytliga och alltigenom fysiska synvinkeln betraktad, är *Tystnadens röst* en av de märkligaste böckerna i vår teosofiska litteratur, vare sig vi begrundar dess innehåll, stil eller sättet för dess tillkomst. När vi sedan skådar litet djupare och kallar den klärvoajanta undersökningen till vår hjälp, minskas ingalunda vår beundran. Vi begår likväl icke misstaget att hålla den för en helig skrift, vars varje ord måste godtagas utan invändning. Så är ingalunda fallet, ty som vi snart skall se, har olika slags mindre fel och missförstånd insmugit sig däri, men den som fördenskull betraktar boken som otillförlitlig eller slarvigt sammanställd, begår ett ännu mindre ursäktligt misstag åt det andra hållet.

Madame Blavatsky var alltid mycket väl beredd att medge och rent av att framhålla att felaktigheter förekom i alla hennes verk. När vi i de tidigare skedena påträffade något särskilt osannolikt uttalande av henne, lade vi det därför med all aktning åt sidan såsom måhända någon av dessa felaktigheter. Det överraskade oss att erfara i hur många dylika fall ett djupare studium visade oss att madame Blavatsky, när allt kom omkring, hade rätt, så att vi snart nog blev mycket försiktigare i denna sak och lärde oss lita på hennes utomordentligt breda och ingående kunskap i allsköns ovanliga ämnen. Ändock finns ingen anledning att ana en dold mening i ett uppenbart feltryck, vilket somliga alltför lättrogna studerande gjort, och vi behöver ej draga oss för att medge att vår stora grundarinnas djupa kunskap i esoteriska ting icke hindrade henne från att ibland felstava ett tibetanskt ord eller rent av göra orätt bruk av ett engelskt.

I sitt företal lämnar hon om bokens ursprung några uppgifter, som i förstone tycktes medföra allvarliga svårigheter men som i ljuset av nyligen gjorda undersökningar blivit mycket begripligare. Mycket av det hon skrev har uppfattats i en vidare bemärkelse än den hon avsåg. Därmed har det kommit att synas som om hon gjorde överdrivna utsagor. Men när fakta i målet väl framställts, står det klart att en dylik anklagelse saknar grund.

Hon säger: ”De följande sidorna är hämtade ur *De gyllene föreskrifternas bok*, ett av de verk som i Österlandet läggs i deras händer som studerar mystiken. Att känna dem är obligatoriskt i den skola, vars läror godtagits av många teosofier. Eftersom jag kan många av dessa föreskrifter utantill, har det varit mig en förhållandevis lätt uppgift att översätta dem.” Och vidare: ”Det arbete, ur vilket jag här översätter, utgör del av samma serie som den, ur vilken sångerna i *Dzyans bok* hämtades och på vilken *Den Hemliga Läran* är grundad.” Hon säger även: ”*De gyllene föreskrifternas bok* ... innehåller omkring nittio skilda smärre avhandlingar.”

I ett tidigt skede läste vi in i detta mer än hon menade och antog att detta verk lades i händerna på *alla* som i Österlandet studerade mystiken och att den skola, där det var obligatoriskt att känna dem, betydde det Stora Vita Brödraskapets egen skola. När vi sedan träffade framstående esoteriker, som visade sig aldrig ha hört talas om *De gyllene föreskrifternas bok*, blev vi därför mycket förvånade och en smula hågade att se snett på dem och allvarligt tvivla på om de hade vandrat den alldeles rätta vägen. Men sedan dess har vi lärt mycket och däribland skaffat oss mer av perspektiv än vi till en början hade.

Med tiden erhöll vi också ytterligare besked om Dzyans sånger. Ju mer vi fick veta om

dessa och deras enastående ställning, desto klarare stod det för oss att varken *Tystnadens röst* eller någon annan bok kunde i någon verklig mening ha samma ursprung som de.

Originalet till *Dzyans bok* har planethierarkins upphöjda överhuvud om hand, och det har icke skådats av någon. Ingen vet hur gammalt det är, men det ryktas att dess förra del (bestående av de första sex sångerna) har ett ursprung alltigenom äldre än denna värld och även att den inte är en historia utan en rad anvisningar – snarare en formel för skapelsen än en berättelse om den. En kopia av den bevaras i Brödraskapets museum, och det är denna kopia (själv förmodligen den äldsta bok som framställts på denna planet), som madame Blavatsky och flera av hennes lärjungar sett – och som hon beskriver så åskådligt i *Den Hemliga Läran*. Boken har emellertid flera egenheter, som hon där inte nämner. Den synes vara i mycket hög grad magnetiserad, ty så snart en människa tar ett blad därav i handen, ser hon inför sina ögon en syn om de skeenden det avses skildra, alltmedan hon tycker sig höra ett slags rytmisk beskrivning av dessa på sitt eget språk, såvitt detta språk förmedlar de ifrågakvarnande tankarna. På denna boks sidor finns inga som helst ord skrivna, endast symboler.

Sedan vi fått full vetskap om detta, var det något förbluffande att finna en annan bok hävda samma ursprung som de heliga sångerna. Vi antog då först att något egendomligt misstag måste ha gjorts. Faktiskt var det denna uppseendeväckande motsägelse, som först ledde oss till att utreda frågan om vem eller vilka, som egentligen författat *De gyllene föreskrifternas bok*. Sedan detta gjorts, visade sig förklaringen vara ytterst enkel.

Vi läser i de olika biografier, som skrivits om madame Blavatsky, att hon en gång tillbragte ungefär tre år i Tibet och även att hon vid ett annat tillfälle sökt tränga in i detta förbjudna land, dock utan framgång. Vid det ena eller andra av dessa båda besök synes hon ha uppehållit sig ganska länge i ett visst kloster, som är beläget i Himalaya och vid denna tid förestods av en lärjunge till Mästaren Morya. Orten ifråga synes mig ligga i Nepal och ej i Tibet, men det är svårt att nå visshet därom. Där studerade hon mycket träget och nådde även en avsevärd utveckling av sina psykiska förmågor. Det var också i detta skede av sitt levnadslopp, som hon lärde sig utantill de olika avhandlingar hon nämner i *Företalet*. Inlärandet av dem åläggs dem som studerar vid detta särskilda kloster, och den bok, varur de är hämtade, anses där vara ytterst värdefull och helig.

Klostret är mycket gammalt. Det grundades i något av den kristna erans första århundraden av den buddhismens store förkunnare och reformator som gemenligen är känd såsom Āryasāṅga. Det har visst hävdats att byggnaden stått där redan två eller tre århundraden före hans tid. Vare därmed hur som helst, dess historia vad oss angår begynner med hans tillfälliga vistelse däri. Han var en man, som ägde stor förmåga och lärdom och redan var långt framskriden på helighetens väg. I ett tidigare liv hade han såsom Dharmajyoti varit en av Herren Buddhas närmaste anhängare och därefter, under namnet Kleinias, varit en av de ledande lärjungarna till vår Mästare Kūthūmī i hans liv såsom Pytagoras. Efter Pytagoras' död grundade Kleinias i Athen en skola för studiet av hans filosofi, ett tillfälle som flera av dem som nu är medlemmar av Teosofiska samfundet då grep. Några århundraden senare föddes han i det som nu är Peshawar men då hette Purushapura, och han bar då namnet Vasubandhu Kaushika. När han upptogs i munkorden, antog han namnet Asāṅga – ”mannen utan bundenhet” – vilket i hans senare år hans beundrande anhängare förlängde till Āryasāṅga. Det är under detta senare namn han är mest känd såsom författare och förkunnare. Han sägs ha levat till en mycket hög ålder – närmare ett hundra femtio år, om traditionen talar sant – och ha avlidit i Rājagriha.

Han var en mycket produktiv författare. Det förnämsta verk av hans penna vi känner är *Yogāchāra-bhūmishāstra* (”Grundläggande undervisning om yogans utövande”). Han grundade buddhismens yogāchāraskola, vilken tycks ha börjat med ett försök att sammanfoga buddhismen med yogafilosofins system eller kanske snarare att från det senare upptaga det som kunde brukas och tolkas buddhistiskt. Han reste mycket och var en mäktig kraft i reformerandet av buddhismen. Hans ryktbarhet nådde faktiskt så högt att han ställdes i jämbredd med

Nāgārjuna och Āryadeva. Dessa tre män har nämligen kallats buddhismens tre solar tack vare att de verkat så starkt för att sprida dess ljus och härlighet över världen. Āryasangas livstid anges obestämt till tusen år efter Herren Buddhas. Europeiska lärde synes ovissa om när han levde, men ingen förlägger honom till något århundrade senare än det sjunde efter Kristus. För oss i Teosofiska samfundet är han i sitt nuvarande liv känd såsom en särskilt vänlig, tålmodig och hjälpsam lärare, mästaren Djhwal Khul – en som för oss innehar en enastående ställning i det att han, när några av oss hade äran att känna honom för omkring fyrtio år sedan, ännu inte tagit det steg som är målet för den mänskliga evolutionen – asekha-initiationen. Därför är han bland våra mästare den ende vi kände i hans nuvarande inkarnation, innan han blev adept och när han alltjämt var Mästaren Kūthūmīs främste lärjunge. Att han såsom Āryasanga förde buddhismen till Tibet kan vara grunden till att han inför sitt nuvarande liv valde att antaga en tibetansk kropp. Det kan ha funnits karmiska förbindelser eller sammanhang, vilka han önskade ställa till rätta, innan han genomgick den slutliga initiation som gjorde honom till adept.

Under en av sina stora missionsresor i sitt liv såsom Āryasanga kom han till detta kloster i Himalaya och tog sin boning däri. Han stannade där nästan ett år, undervisade munkarna, organiserade religionen allmänt i en stor del av landet, gjorde detta kloster till ett slags högkvarter för den reformerade tron och efterlämnade på denna ort ett intryck och en tradition, som bestått ända in i nutiden. Bland andra relikier av honom finns bevarad en bok, som hålls i den högsta vördnad, och denna är den skrift madame Blavatsky omtalar såsom *De gyllene föreskrifternas bok*. Āryasanga synes ha inlett den såsom ett slags bok med allmänna visdomsord, en bok bestående av utdrag, i vilken han skrivit ner allt möjligt han tänkt kunna vara till nytta för sina lärjungar. Han inledde den med *Dzyans sånger* – icke i symbolisk form såsom i originalet, utan i skrivna ord. Många andra utdrag gjorde han – somliga ur Nāgārjunas arbeten, såsom Blavatsky nämner. Efter hans avfärd lade hans lärjungar till boken ett antal referat (eller kanske snarare sammandrag) av hans föreläsningar eller predikningar för dem, och dessa är de ”smärre avhandlingar” madame Blavatsky åsyftar.

Det var Alcyone, som i sitt senaste liv ordnade referaten av Āryasangas föredrag och lade dem till *De gyllene föreskrifternas bok*. Tre av dem utgör vårt föreliggande studium. Vi har alltså hans omsorger att tacka för denna ovärderliga lilla skrift, liksom vi är honom tack skyldiga för det beledsagande verket *Vid Mästarens fötter*. Detta liv började Alcyone år 624 och tillbragte det i norra Indien. Därunder inträdde han i unga år i Buddhas munkorden och blev Āryasanga djupt tillgiven. Denne tog honom med sig till klostret i Nepal och lämnade honom där att hjälpa och i dess studier leda det samfund han omorganiserat – en tjänst Alcyone utförde med lysande framgång i omkring två år.

Det är i denna mening, och i denna mening enbart, som man för *Tystnadens röst* kan hävda samma ursprung som *Dzyans sånger* – nämligen att de båda finns avskrivna i samma bok. Vi får heller inte glömma att vi förvisso har mycket av Āryasangas undervisning i dessa avhandlingar men att framställningen likväl måste vara i avsevärd grad färgad av de uppfattningar referenterna hyste. Sannolikt missförstod de honom åtminstone på några ställen och förmådde där inte återge vad han egentligen menat. När vi granskar verket mer ingående, kommer vi att här och var finna verser, som uttrycker åsikter Āryasanga knappast kan ha hyst och röjer en okunnighet som icke kan ha varit hans egen.

Det skall noteras att madame Blavatsky talar om översättning av föreskrifterna – en anmärkning, som föranleder några intressanta frågor, eftersom vi vet att hon var obekant med österländska språk förutom arabiskan. Boken är författad med skrivtecken jag inte känner igen, och jag vet inte heller vilket språk som använts. Detta kan vara sanskrit, pāli eller någon präkritdialekt eller möjligen nepalesiska eller tibetanska, men skriften är inte någon sådan som nu vanligen brukas att skriva dessa språk med. Det är hur som helst tämligen säkert att i fysiska världen varken skriftsystemet eller språket kan ha varit känt av madame Blavatsky.

För den som kan fungera fritt i mentalkroppen, finns flera sätt att uppfatta innebörden av en

bok utöver det vanliga förfarandet: att läsa den. Det enklaste är att läsa ur någons medvetande som studerat den. Mot detta kan dock invändas att det man då får inte är bokens egentliga innebörd utan en läsares uppfattning om denna, och dessa två är ju knappast desamma. Ett andra sätt är att undersöka bokens aura – något som nog tar en förklaring för dem som inte har praktisk erfarenhet av tingens dolda sida. Med en gammal handskrift förhåller det sig i detta avseende något annorlunda än med en nutida tryckt bok. Om handskriften icke är själve författarens originalverk, har den åtminstone avskrivits ord för ord av någon som ägde en viss bildning och förståelse, som kände bokens ämne och hade sin egen åsikt om detta. Det måste ihågkommas att avskrivning, som vanligen gjordes med en stylus, utföres nästan lika långsamt som gravering, varför avskrivaren ofrånkomligen lämnar ett starkt intryck av sin tanke på sitt hantverk.

Varje handskrift eller manuskript, även ett nyligen avfattat sådant, omges således alltid av ett slags tankeaura, som förmedlar dess allmänna innebörd eller snarare en människas uppfattning om dess innebörd och uppskattning av dess värde. Varje gång boken läses av någon, göres ett tillägg till denna tankeaura, och om boken studerats noga, är tillägget naturligen stort och värdefullt. En bok, som varit i mångas händer, har en aura som vanligen är bättre balanserad, avrundad och fullständigad med de olika åsikter dess många läsare bidragit med. Följaktligen ger den psykometriska avläsningen av en dylik bok vanligen en tämligen fullständig uppfattning av dess innehåll ehuru med ett betydande utrymme för åsikter, som *icke* finns uttryckta i boken men har hysts av dennas skilda läsare.

Med en tryckt bok är det i mångt och mycket detsamma, förutom att någon ursprunglig avskrivare ej finns, varför den i början av sin karriär vanligen inte bär med sig annat än osammanhängande brottstycken av tankar, som förekommit hos dem som arbetat med att trycka, binda och sälja boken. Även tycks få av dagens läsare studera lika eftertänksamt och grundligt som man gjorde i äldre tider, varför de tankeformer, som sammanhänger med en nutida bok, sällan är så exakta och skarpskurna som de som omger handskrifter från det förflutna.

En tredje plan, som förutsätter något högre slags förmågor, består i att gå alldeles bortom boken eller handskriften och söka författarens medvetenhet. Om boken är skriven på något främmande språk, dess ämne fullständigt okänt och den ej omges av någon aura, som kan hjälpa med något uppslag, återstår för forskaren endast att följa dess historia bakåt för att se varifrån den avskrevs (eller sattes för tryckning, om detta var fallet) och sålunda spåra dess härkomst, tills han finner dess upphovsman. Om arbetets ämne är känt, är det en mindre tröttsam metod att psykometriskt avläsa detta, följa dess allmänna tankegång, så finna den ifrågasvarande författaren och till sist utröna hans tanke. Man kan på sätt och vis säga att alla till ett visst ämne knutna tankar kan lokaliseras – är samlade kring en viss punkt i rummet, så att man genom att mentalt besöka denna punkt kan komma i beröring med alla sammanflödande strömmar av tänkande i detta ämne, även om dessa naturligtvis förbinds med alla andra slags ämnen med miljontals trådar.

Om madame Blavatskys förmåga av klärvoajans vid denna tid varit tillräcklig, kunde hon ha tillämpat någon av dessa metoder att utröna innebörden av de avhandlingar *De gyllene föreskrifternas bok* innehåller. Det vore dock en smula vilseledande att beteckna någon av hennes skrifter såsom översättning utan att närmare precisera en dylik uppgift. De enda återstående möjligheterna är något långsökta. I detta kloster i Himalaya finns för närvarande ingen som talar något europeiskt språk, men eftersom det nog gått åtminstone fyrtio år sedan madame Blavatsky vistades där, måste mycket ha förändrats. Det uppges att indiska studerande ibland, om än mycket sällan, kommit för att dricka ur denna källa av uråldrig lärdom. Vi kan måhända antaga att en dylik studerande besökte klostret samtidigt som hon och att han kunde både engelska och handskriftens språk eller åtminstone något språk, som andra klosterinvånare talade, vilka kunde själva läsa handskriften och därmed kunde översätta det åt henne.

Egendomligt nog är även det möjligt att hon undervisats på sitt eget modersmål. I europeiska delen av Ryssland, på Volgas stränder, finns en ganska stor bosättning av buddhistiska

stammar, troligen av tatarisk härkomst. Det förefaller som om dessa människor, ehuru de i fysiska världen lever så långt från Tibet, alltjämt betraktade detta som sitt heliga land och emellanåt företog pilgrimsfärder dithän. Dylika pilgrimer stannar ibland åratals som lärjungar i tibetanska eller nepalesiska kloster. Eftersom somliga av dem talar både ryska och sin egen mongoliska dialekt, är det tydligt att vi här har ännu en metod, varmed madame Blavatsky kan ha meddelat sig med sina värdar.

I alla händelser är det uppenbart att vi inte får vänta oss en exakt, ordagrann återgivning av vad Āryasanga ursprungligen sade sina lärjungar. Icke ens i den uråldriga boken själv finner vi hans egna ord, utan vad hans lärjungar mindes av dem, och av dessa minnesanteckningar har vi nu framför oss antingen en översättning av en översättning eller en uppteckning av ett allmänt mentalt intryck av innebörden. Det vore naturligtvis mycket lätt för någon av våra Mästare eller författaren själv att göra en direkt och riktig översättning till engelska. Men eftersom madame Blavatsky uttryckligen hävdar att översättningsarbetet är hennes eget, var den plan man antog tydligen en annan.

Den redogörelse, vi har av ett ögonvittne rörande hur snabbt det skrevs ned, ger förvisso anledning till tanken att hon fick något slags hjälp, även om detta kan ha skett henne ovetande. Dr Besant skriver härom:

Hon skrev det i Fontainebleau, och den större delen utfördes, när jag satt hos henne, och jag satt i rummet, medan hon skrev det. Jag vet att hon inte skrev det med stöd av någon bok, utan skrev ner det oavbrutet, timme efter timme, alldeles som om hon skrev antingen ur minnet eller efter en förlaga, där ingen förlaga fanns. Hon åstadkom på kvällen detta manuskript, som jag såg henne skriva, medan jag satt hos henne, och bad mig och andra att rätta dess engelska, ty hon sade att hon skrivit det så snabbt att det säkerligen var dåligt. Vi ändrade inte mer än några få ord, och det förblir ett prov på ett underbart vackert litterärt arbete.

En annan möjlighet är att hon gjort översättningen tidigare, medan hon vistades i klostret och att hon i Fontainebleau faktiskt läst det på avstånd, liksom vår president säger att hon synes ha gjort. Jag har vid andra tillfällen ofta sett henne göra just detta.

De sex skolor av hinduisk filosofi, hon hänvisar till på första sidan av sitt företal, är nyāya, vaisheshika, sāṅkhya, yoga, mīmāṃsā och vedānta. Hon uppger att varje indisk lärare har sitt eget system för elevernas skolning, vilket han vanligen håller mycket hemligt. Det är naturligt att han håller det hemligt, ty han vill inte bära ansvaret för de resultat som skulle erhållas, om detta system prövades (vilket säkerligen skulle ske, om det bleve känt) av allsköns olämpliga, obalanserade människor. Ingen verklig lärare i Indien åtar sig en lärjunge med mindre han kan hålla denne under uppsikt, så att han, sedan han förelagt lärjungen en viss övning, kan vaka över dess inverkan och hejda mannen genast, om han märker att något håller på att gå på tok. Detta har sedan urminnes tider varit seden i dessa esoteriska ting, och tvivelsutan är det enda sättet att göra verkligt framsteg både snabbt och tryggt. Lärjungens första och svåraste uppgift är att minska det kaos som råder inom honom själv – att utmönstra otalet mindre intressen och styra de flackande tankarna. Detta måste han uppnå genom att stadigt öva sin vilja gentemot alla sina höljen under många års tid.

Vår författarinna säger oss att de undervisningssätt, som brukas i de esoteriska skolorna, är olika söder om Himalaya men alla desamma norr om bergskedjan. Vi måste här framhålla ordet ”esoterisk”, ty vi vet att i den exoteriska religionen urartningarna och de onda magiska bruken är värre norr om bergen än söder därom. Vi kan måhända rentav fatta uttrycket ”bortom Himalaya” mer i en symbolisk än i en strängt geografisk mening, och många antar att det är i de skolor, som är våra Mästare trogna, som undervisningen är densamma. Detta är alldeles sant i ett visst avseende – det viktigaste – men kan vilseleda läsaren, om det inte noga förklaras. Det avseende, i vilket de alla är desamma, är att de alla erkänner det dygdiga livet såsom den enda vägen till utveckling i esoterisk mening och övervinnandet av begäret såsom människans enda sätt att befria sig från det. Det finns skolor för esoterisk kunskap, vilka anser det dygdiga livet

ålägga människan onödiga begränsningar. De lär vissa metoder för psykisk utveckling men bryr sig inte om vilket bruk lärjungarna efteråt gör av den kunskap de mottagit. Det finns andra skolor, som anser att människan bör hänge sig åt alla slags begär för att genom mätnad göra sig likgiltig för dessa. Men ingen skola, som hyser någondera av dessa båda åsikter, står under Stora Vita Brödraskapets ledning. I varje inrättning, som ens är avlägset förbunden med Brödraskapet, är renhet i livet och ädelhet i avsikten oundgängliga förutsättningar.

Företalets nästa stycke råkar innehålla två av de obetydliga felaktigheter jag tidigare hänvisade till. Vår författarinna talar om ”det stora mystiska arbete som heter *Paramārtha* och som antages ha överlämnats till Nāgārjuna av nāgaerna”. Nāgārjunas stora verk heter inte *Paramārtha* utan *Prajñā pāramitā* – titeln betyder ”den visdom som leder bortom”. Det är dock alldeles riktigt att det ämne boken avhandlar är *paramārtha satya*, den medvetenhet hos den vise som besestrar illusionen. Såsom redan sagts, var Nāgārjuna en av de tre stora buddhistiska lärare som verkade i den kristna erans tidiga århundraden; han antas ha avlidit år 180. I sin nuvarande inkarnation är han känd för teosofen under namnet Mästaren Kūthūmī. Exoteriska skribenter betecknar ibland Āryasanga såsom hans medtävlare, men med kännedom om deras mycket nära förhållande i tidigare liv i Grekland och återigen i nuvarande liv inser vi genast att detta icke kan vara fallet. Det är fullt möjligt att lärjungarna efter deras död sökt hävda den ena läran emot den andra, såsom lärjungar i urskillningslöst nit ofta gör. Att lärarna själva dock var fullkomligt ense med varandra framgår av att Āryasanga satte stort värde på mycket av Nāgārjunas verk och skrev av det i sin bok av utdrag för sina lärjungars bruk.

Det är emellertid icke säkert att *Prajñā pāramitā* var Nāgārjunas verk, ty legenden synes berätta att boken överlämnades till honom av nāgaerna eller ormarna. Madame Blavatsky tolkar ”nāgaer” såsom en beteckning på forntidens invigda, och detta kan mycket väl vara riktigt. Det finns dock en annan, mycket intressant möjlighet. Jag har funnit att ”nāgaer” eller ”ormar” var ett namn arierna gav en av de stora stammarna eller klanerna av den tolttekiska underrasen av atlantiderna. Stammen hade fått detta namn, eftersom den, när den tågade ut i strid, framför sig bar ett standar med en bild av en orm ringlande runt en stav. Detta kan mycket väl ha varit något slags totem eller stamsymbol eller kanske blott en stor släkts vapen. Denna stam eller släkt måste ha spelat en framträdande roll i den ursprungliga atlantidiska koloniseringen av Indien och de länder som då låg sydost därom. Vi finner nāgaerna nämnda såsom tillhörande Ceylons urinvånare, som Bijaya och hans följeslagare påträffade, när de landsteg där. En möjlig tolkning av denna legend är alltså Nāgārjuna mottog denna bok från en tidigare ras – med andra ord att den är en atlantidisk skrift. Och om, såsom man anat, vissa av Upanishaderna härrörde ur samma källa, finnes ingen större anledning att undra om identiteten av den lära, till vilken madame Blavatsky på samma sida hänvisar.

Jñāneshvarī är inte ett sanskritverk utan skrevs på marathi på tolvhundratalet.

Därefter finner vi en hänvisning till yogāchāraskolan inom mahāyāna. Jag har redan nämnt det försök Āryasanga gjorde, men kanske borde några ord sägas även i den omtvistade frågan om yānaerna. Den buddhistiska kyrkan företer i dag två stora grenar, den norra och den södra. Den norra omfattar Kina, Japan och Tibet, den södra härskar på Ceylon, i Siam, Burma och Kambodja. Vanligen sägs nordkyrkan ha antagit mahāyāna och sydkyrkan hīnayāna, men huruvida även så mycket kan sägas beror på vilken innebörd vi knyter till ett mycket omstritt ord: yāna. Detta ord betyder åkdon eller fartyg, och det är vedertaget att det skall tillämpas på dhamma eller lagen såsom det fartyg som för oss över livets hav till nirvāna. Det finns dock åtminstone fem teorier rörande den exakta betydelse, vari detta skall fattas:

1. Att det blott och bart hänför sig till det språk, på vilket lagen är skriven. Enligt denna hypotes är det större åkdonet sanskrit och det mindre pāli – en teori som synes mig ohållbar.

2. Hīna kan tydligen fattas i betydelsen ringare eller lättare likaväl som mindre. Enligt en tolkning betraktas hīnayāna därmed såsom den ringare eller lättare vägen till frigörelse – det mått av kunskap och vandel som anges såsom oundgängligt minimum för dennas erhållande –

medan mahāyāna är den fullständigare och mer filosofiska läran, vilken innehåller mycken tillkommande kunskap om naturens högre riken. Det behöver knappast sägas att denna tolkning härrör ur en mahāyānakälla.

3. I sin osvikliga hövlighet mot andra religioner godtar buddhismen dem alla såsom vägar till frigörelse, ehuru den betraktar den metod dess grundare lärde såsom anvisande den kortaste och tryggaste vägen. Enligt detta sätt att se på saken är buddhismen mahāyāna och hīnayāna brahmanismen, zoroastrismen, jainismen och alla andra religioner, som fanns vid den tid då definitionen gjordes.

4. Att de två lärorna blott och bart är två stadier av en och samma lära, varvid hīnayāna är avsedd för shrāvakaerna eller "hörarna" och mahāyāna för de mer framskridna lärjungarna, "görarna".

5. Att ordet yāna skall fattas icke i sin huvudsakliga betydelse av "farkost" utan i stället i sin bibetydelse av "bana". Enligt denna tolkning förelägger mahāyāna människan den större bana, på vilken hon blir en bodhisattva och ägnar sig åt alla varelsers bästa, medan hīnayāna visar henne den mindre bana hon skall följa för att uppnå nirvāna för egen del.

Nordkyrkan och sydkyrkan inom buddhismen förhåller sig inbördes ungefär såsom katolicismen och protestantismen inom kristendomen. Nordkyrkan liknar katolska kyrkan. Den har gjort tillägg till Herren Buddhas lära. Till exempel har den upptagit mycket av den dyrkan och de riter de nordliga ländernas invånare före buddhismens ankomst ägnade naturväsen eller såsom gudar betraktade naturkrafter. När kristna började göra missionsresor till de nordliga buddhisterna, fann de riter som så starkt liknade deras egna att de påstod dem vara plagiat och som sådana ett verk av djävulen. Sedan det slutgiltigt bevisats att de buddhistiska riterna tagits i bruk före den kristna eran, hävdade man att "plagieringen" ifråga "föregripit" de kristna "originalen"!

I de buddhistiska skrifterna liksom i alla andra religioners skrifter förekommer varandra motsägande utsagor. Sydkyrkan grundar sig på vissa texter. Angelägen om att skona sig från överflödiga utväxter, lämnar den de övriga texterna utan beaktande eller kallar dem senare tillägg och inskott. Detta har gjort sydkyrkan smalare i sin spännvidd än nordkyrkan. Låt oss taga ett exempel. Herren Buddha predikade ständigt mot tanken om personlighetens fortlevnad, en föreställning som tydligen var vida utbredd på hans tid. Denna uppfattning är vanlig också hos de kristna – att vår personlighet lever vidare i all evighet. Men alltmedan han lärde att intet av allt detta, som människor vanligen identifierar sig med, varar i all evighet, gjorde han synnerligen otvetydiga uttalanden om att människor lever många liv i följd. Han gav exempel på tidigare liv, och när någon kung frågade honom hur det vore att återfå minnet av tidigare liv, svarade han att det vore liksom att minnas vad man gjort föregående dag och dagarna dessförinnan, såsom att man besökt den eller den byn. Likväl lär numera sydkyrkan att karma är det enda som lever vidare, icke något jag, som om en människa under ett liv åstadkom en viss mängd karma och sedan dog, varefter ingenting av henne återstod förutom hennes karma, som dock en annan, senare född människa måste bära utan att ha vållat den.

Alltmedan de sydliga buddhisterna lär att endast karma överlever, talar de likväl om att uppnå nirvāna. Om man frågar en munk varför han bär den gula klädnaden, svarar han: "För att uppnå nirvāna". Och om man då frågar: "I detta liv?", svarar han genast: "Nej då, det kräver många liv." Likaså avslutar munken varje predikan med en välsignelse till församlingen: "Må ni uppnå nirvāna." Återigen: om man frågar honom om huruvida de kan nå detta mål i nuvarande livet, svarar han: "Nej, de behöver många liv." I praktiken tror man alltså på individens fortlevnad trots den formella undervisningen om motsatsen.

Madame Blavatsky ägnar några sidor åt frågan om de olika skriftsystem som brukas i klostren i Himalaya. I Europa och Amerika är det latinska alfabetet så vitt utbredd och används nästan överallt att våra västerländska läsare kanhända behöver få upplysningen att förhållandena i Österlandet skiljer sig mycket från dem i Västerlandet. Vart och ett av de många

orientaliska språken – tamil, telugu, singalesiska, malayalam, hindi, gujarati, kanaresiska, bengali, burmesiska, nepali, tibetanska, thai och många andra – har sitt eget alfabet och skriftsystem. En skribent, som brukar något av dessa språk och därvid citerar något på ett annat språk, uttrycker detta citat med det egna språkets skrivtecken, liksom en skribent på engelska återger en på ryska skriven mening icke med kyrilliska utan latinska bokstäver. När vi har med orientaliska handskrifter att göra, har vi således alltid två ting att beakta – språket och skriften – och dessa två är ingalunda alltid desamma.

En palmbok på Ceylon är nästan säkert skriven med den sköna singalesiska skriften, men därav följer inte att den är skriven på singalesiska *språket*. Den kan lika gärna vara skriven på pāli, sanskrit eller elu. Motsvarande gäller de andra skriftsystemen. När madame Blavatsky säger att föreskrifterna ibland är avfattade på tibetanska, kan hon alltså mycket väl mena att de är skrivna med tibetanska bokstäver men inte nödvändigtvis på tibetanska språket. Jag har inte sett några exempel på de egendomliga kryptogram hon beskriver och om vilka hon säger att färger och bilder av djur motsvarar bokstäver. I samma stycke talar hon om det tibetanska alfabetets trettio enkla bokstäver. Dessa är allmänt kända, men det är inte klart vad hon menar, när hon litet senare talar om trettio tre enkla bokstäver, eftersom de enkla bokstäverna utan något av de fyra vokaltecknen är blott trettio, medan de tillsammans med vokaltecknen blir trettiofyra, icke trettio tre. De sammansatta bokstävernas antal anges olika. En grammatik, jag har framför mig, ger fler än ett hundra, men madame Blavatsky avser förmodligen bara dem som är i allmänt bruk.

Jag erinrar mig ett intressant exempel på hennes utsaga rörande ett av de kinesiska skriftsystemen. När jag befann mig på Ceylon, gästades vi en dag av två buddhistmunkar från Kinas inre. Dessa män kunde inte tala något språk någon av oss var förtrogen med. Lyckligtvis hade vi då några unga japanska studerande hos oss. De var på besök enligt överste Olcotts utmärkta plan att nordkyrkan och sydkyrkan skulle var och en skicka några av sina neofyter för att låta dessa bekanta sig med den andra kyrkans läror och verksamhet. Dessa unga män kunde inte förstå ett ord av vad de kinesiska munkarna sade, men de kunde utbyta tankar med varandra med skriftens hjälp. De använde samma skrivtecken men uttalade dem alldeles olika, liksom en fransman och en engelsman båda fullkomligt förstår sifferföljden 1, 2, 3, ehuru den ene uttalar den ”un, deux, trois” och den andre ”one, two, three”. Motsvarande gäller musikens notsystem. Jag förde ett mycket märkligt och intressant samtal med dessa munkar. Det gick så till att varje fråga jag ställde dem först översattes till singalesiska av en av våra medlemmar, så att en av japanerna kunde förstå den. Därpå skrev denne ner frågan med hårpensel med det slags skrift kineser och japaner har gemensam. Den kinesiske munken läste den och skrev med samma slags tecken sitt svar, vilket japanen sedan översatte till singalesiska och vår medlem till engelska. Under dessa omständigheter var vårt tankeutbyte långsamt och en smula osäkert, men det var en intressant upplevelse.

ANDRA KAPITLET

DE HÖGRE OCH DE LÄGRE FÖRMÅGORNA

Dessa anvisningar är avsedda för dem som är okunniga om de faror som är förbundna med de lägre iddhierna.

C.W.L. – Till denna mening, som inleder Första fragmentet, har madame Blavatsky fogat en anmärkning av följande lydelse:

Pāliordet iddhi är motsvarigheten till sanskritordet siddhi eller psykiska förmågor, de onormala krafterna hos människan. Det finns två slag av siddhier – den ena gruppen omfattar de lägre, grova psykiska och mentala energierna, medan den andra fordrar den högsta skolning av andliga krafter. Krishna säger i *Shrimad*

Bhagavat:

”Den som är sysselsatt med att utöva yoga, som har kuvat sina sinnen och samlat sin tanke på mig [Krishna], en dylik yogi är alla siddhierna redo att tjäna.”

Det råder åtskilligt missförstånd i detta ämne, om psykiska förmågor, och den studerande sparar sig mycket besvär, om han till att börja med söker skaffa sig en förnuftig uppfattning om detta. Låt honom för det första icke knyta en felaktig tolkning till ordet ”onormal”. Dessa förmågor är onormala endast i den mening att de för närvarande är ovanliga – icke alls i den mening att de på något sätt skulle vara onaturliga. De är fullkomligt naturliga för varje människa – ja, de är rentav potentiella hos varje människa här och nu. Ett fåtal har utvecklat dem från potentialitet till aktualitet, men majoriteten har hittills ingen ansträngning gjort i den riktningen, varför dessa förmågor alltjämt ligger slumrande hos dem.

Lättast att fatta den allmänna idén om detta är att minnas att människan är en själ och att hon manifesterar sig i olika världar genom för dessa världar lämpade kroppar. Om hon vill handla, se eller höra i denna fysiska värld, kan hon göra detta endast genom en kropp bestående av fysisk materia. Likaså, om hon vill manifesteras i emotionalvärlden, måste hon ha ett emotionelhölje, ty den fysiska kroppen är där obrukbar och även osynlig, liksom emotionalkroppen är osynlig för våra fysiska ögon. På samma sätt måste en människa, som vill leva i mentalvärlden, använda sin mentalkropp.

Att utveckla psykisk förmåga betyder att lära sig använda dessa olika kroppars sinnen. Om en människa kan använda blott och bart sina fysiska sinnen, kan hon se och höra endast sådana ting som hör till denna fysiska värld. Om hon lär sig att bruka sin emotionalkroppens sinnen, kan hon se och höra även sådana ting som hör till emotionalvärlden. Det är endast en fråga om att lära sig gensvara på tillkommande vibrationer. Om man betraktar en vibrationstabell i en fysikbok, ser man att de flesta slags vibrationer inte väcker något gensvar hos oss. Vibrationer inom ett visst frekvensområde uppfångas av våra öron, så att vi hör dem såsom ljudvågor. Vibrationer inom ett annat område gör intryck på våra ögon, så att vi kallar dem ljusstrålar. Men mellan dessa två områden och både över och under dem i frekvens eller svängningshastighet finns tusentals andra frekvensområden, som inte gör något intryck alls på våra fysiska sinnen. Det är möjligt för människan att så utveckla sig att hon blir känslig för alla dessa vågrörelser i etern och i materia ännu finare än etern. En människa som gjort detta kallar vi klärvoajant eller klärådient, emedan hon kan se och höra mer än den outvecklade människan kan.

Det är avsevärda fördelar med en dylik utveckling av den inre synen. Den människa som äger denna finner sig vara fri med avseende på en annan och långt vidsträcktare värld. Eller för att uttrycka oss exaktare säger vi att hon finner den värld, vari hon alltid levat, ha allsköns utvidgade och tillkommande möjligheter, varom hon tidigare icke visste något. Hon kanske genom studier redan upplyst sig om att hon överallt omges av ett oerhört stort och mycket sammansatt icke-fysiskt liv – riken av devaer och naturväsen, den väldiga härskara av medmänniskor, som lagt av sin grovfysiska kropp i sömnen eller döden, många slags krafter och inflytanden, som kan åkallas och brukas av dem som förstår dessa. Men att själv se alla dessa ting i stället för att blott tro på dem, att kunna kontakta dem och experimentera med dem – allt detta gör livet långt mer fullödigt och intressant. Den som sålunda i högre världar följer resultatet av sin tanke och handling, blir därmed en mer effektiv och mer användbar människa. Vinsterna av en dylik medvetenhetsutveckling är uppenbara. Men vad skall man säga om den fränsida saken också har? Madame Blavatsky skriver om farorna med denna utveckling och om två slag av dylika faror: ett lägre och ett högre. Låt oss först dryfta det högre slaget.

All information, som når människan utifrån, kommer till henne genom vibrationer. Luftvibrationer förmedlar ljud till hennes öron, medan ljusvibrationer låter hennes ögon se. Om hon ser ting och väsenden i emotionalvärlden och mentalvärlden, kan det ske endast genom att vibrationer i emotional- respektive mentalmateria träffar de motsvarande kropparna och dessa är i stånd att gensvara på dem. Ty människan kan se emotionalvärlden endast genom

emotional kroppens sinnen och mentalvärlden genom mentalkroppens.

I var och en av dessa världar finns liksom i fysiska världen materia av grövre och finare slag. I det hela taget är den strålning, de finare slagen avger, önskvärd, medan strålningen av de grövre slagen avgjort är icke önskvärd. En människa har materia av båda slagen i sin emotional kropp. Hon är således förmögen att gensvara på både högre och lägre slags vibrationer; alltså gäller det för henne att välja vilket slag hon skall uppmärksamma. Om hon beslutsamt utestänger alla lägre inflytanden och godtar bara de högre, kan hon få stor hjälp av dessa även i det emotionala och det mentala. Men madame Blavatsky godtar ingenting dylikt – icke ens såsom tillfälliga hjälpmedel. Hon hänför dem alla till samma grupp såsom ”lägre, grova, psykiska och mentala energier” och uppmanar oss att sträva vidare till högre världar, som ligger bortom personlighetens illusioner. Hon anser tydligen farorna med vanlig psykisk utveckling uppväga fördelarna, men emedan lärjungen under sitt framåtskridande säkerligen får erfara ett visst mått av dylik utveckling, varnar hon för några sådana ting, vari yttersta försiktighet är av nöden påkallad.

I vår egen erfarenhet under de fyrtio år, som förflutit sedan madame Blavatsky skrev detta, har vi sett några av dessa faror drabba flera studerande. Högmodet är den första, och den framträder mycket starkt. Att äga en förmåga, som visserligen är hela människosläktets arvedel men likväl alltjämt framträder endast mycket sällan, får ofta den okunnige (eller snarare okunniga, ty kvinnor utgör här flertalet) klärvoajanten att känna sig stå långt över sina medmänniskor, utvald av den Allsmäktige till något uppdrag av världsvid betydelse, begåvad med en urskillning som aldrig kan slå fel, under änglars ledning korad att grunda en ny religionsordning och så vidare. Det bör ihågkommas att det på andra sidan slöjan alltid finns gott om lekfulla och okynniga väsen, som är redo och även ivriga att nära alla dylika villfarelser, att avspegla och göra sig till uttryck för alla dylika tankar och att spela rollen av ärkeängel, andlig vägledare eller vad helst annat som kan inges dem. Tyvärr är det förödande enkelt att övertyga genomsnittsmänniskan om att hon egentligen är mycket högt- och framstående och fullkomligt värd att utses till mottagare av en alldeles särskild uppenbarelse och att endast blindhet eller fördomar ännu så länge hindrat hennes vänner och bekanta att skänka henne det erkännande hon så väl förtjänat.

En annan fara och kanske den allvarligaste, emedan den är alla de andras moder, är okunnigheten. Om klärvoajanten alls vet något om sitt föremåls historia, om han alls förstår de villkor som råder i denna andra värld, vari han med sitt skådande inträngt, kan han svårligen antaga sig själv vara den enda människa som någonsin så utmärkt gynnats eller i självbelåtenhet vara så viss om att omöjligt fara vilse. Men när han i likhet med så många andra svävar i den djupaste okunnighet rörande historien, villkoren och allt annat, riskerar han för det första att på allt sätt misstaga sig om vad det är han ser och för det andra att bli ett lättfångat byte för allsköns slugt beräknande och svekfulla varelser i emotionalvärlden. Han har ingen grund, på vilken han bedömer vad han ser eller tror sig se, intet sätt att pröva det han skådar eller mottar, varför han saknar sinnet för proportioner eller för hur tingen inbördes hänger samman och växelverkar. Han förstorar banala sentenser till pärlor av gudomlig vishet, plattheter av vardagligaste slag till budskap från änglarna. Åter igen är det hans brist på vanlig kunskap i vetenskapliga ämnen, som låter honom i grund missförstå det som hans förmågor sätter honom i stånd att förnimma och till följd därav högtidligt förkunna de fetaste absurditeter.

Den tredje faran är orenheten. Den människa, som är ren i liv och tanke, ren till avsikten och fri från själviskhetens fläck, är just därigenom skyddad för att påverkas av icke önskvärda väsen från andra världar. Det finns hos honom ingenting som de kan påverka. Han lämpar sig inte att bli deras verktyg. Däremot omger naturligt alla goda inflytanden en dylik människa och skyndar att använda henne såsom en kanal, genom vilken de kan handla. Därmed reses ytterligare en mur omkring henne mot allt tarvligt, lågt och ont. Den som tvärtom är oren i sitt liv eller sina motiv drar till sig det värsta i den osynliga värld som så nära omger oss. En dylik människa svarar lätt på detta, medan det knappast är möjligt för det godas krafter att göra

något intryck på henne.

Men en klärvoajant, som ger akt på alla dessa faror och strävar efter att undvika dem, som gör sig besväret att studera klärvoajansens historia och förnuftsgrund, som vinnlägger sig om att vara ödmjuk i sitt hjärta och ren i sina motiv – en dylik människa kan förvisso lära mycket av dessa förmågor hon finner sig äga och kan därav ha det största gagn i det arbete hon har att utföra.

Siddhierna beskrivs utförligt i tredje boken av Patañjalis *Yogasūtraer*. Han talar där om att de förvärvas på fem sätt – de är antingen medfödda eller erhålls genom droger, mantraer, tapas eller samādhi.

Vi har fötts med ett visst slags kropp såsom resultat av våra handlingar i tidigare inkarnationer. Om vi finner att vi har psykiska förmågor medfödda, kan vi utgå ifrån att vi i det förflutna arbetat på något sätt för att erhålla dessa. Många av dagens klärvoajanter, som fått förmågan lätt uppväckt men kanske inte når höjder i andlighet, har haft ställningen av vestaliska jungfrur i Rom, varit mindre betydande yogier i Indien eller rent av medicinmän i allsköns halvvida stammar eller också ”kloka gummor” på medeltiden. Av dessa företeelser har det alltid funnits många vitt skilda kategorier.

Vad som sker med sådana människor, hur deras andliga liv gestaltas, beror i hög grad på dem de är karmiskt bestämda att komma i beröring med. Om denna karma är god nog att leda dem in i teosofin, får de tillfälle att lära något om dessa gryende förmögenheter och att i dess esoteriska skola undervisas om de grundläggande karaktärsegenskaper och den renhet i det fysiska och magnetiska livet som föreskrivs av alla sanna esoteriker, så att de litet senare kan i trygghet utveckla sina psykiska förmågor och bli mänskligheten till stort gagn.

Om de däremot kommer i kontakt med den spiritualistiska tankeskolan, är det ganska sannolikt att de slår in på en bana, som ofta leder till passiv mediumism, själva motsatsen till det vi strävar efter att uppnå.

Det finns sådana som ägnar sig åt kvasiockultism för att erhålla magiska krafter i själviska syften. Den vägen är kantad med de allvarligaste faror. Dyliga människor sitter ibland i ett passivt tillstånd, vari de inbjuder okända väsen i emotionalvärlden att arbeta med deras aura och organism och anpassa dessa till sina syften. Ibland utövar de olika former av hatha-yoga, som huvudsakligen består av egendomliga förfaranden med andningen, vilka olyckligtvis lärts ut vida och brett i Västvärlden under de senaste omkring trettio åren. Till följd av dylika förhållanden uppstår ofta allvarliga psykiska och kroppsliga rubbningar, medan den kontakt som uppnås med högre världar i bästa fall sällan sträcker sig över emotionalvärldens lägre regioner, varifrån ingenting för mänskligheten höjande kan komma.

Vad gäller den andra metoden – bruket av droger – gör Vyāsa i sin kommentar till *Yoga-sūtraerna* en anmärkning om att dylika medel används i ”asuraernas boningar” för siddhiernas uppväckande. Asuraerna är suraernas motsats. Ordet ”asura” kan ungefärligen översättas med ”ogudlig”, så att suraerna är de varelser som står på Guds sida, de som arbetar enligt Hans plan för livets evolution eller uppåtstigande.

Patañjali anbefaller inte denna metod. Han blott räknar upp de sätt, på vilka siddhierna kan förvärvas. Ett studium av *sūtraerna* klargör att han förordar endast den sista av de fem metoder han anger – den som avser samādhi eller kontemplationen.

Vi kan i viss mån förstå hur droger inverkar på kroppen, när de används såsom medel att väcka psykiska krafter, om vi minns att i fjärde rotrasen klärvoajans genom autonoma nervsystemet var ganska vanlig. På den tiden var emotionalhöljet ännu icke organiserat till en kropp eller bärare av medvetenhet och gensvarade därför allmänt och obestämt på de intryck den mottog av föremål i emotionalvärlden. Dessa intryck avspeglades därefter i organismens centra hörande till autonoma nervsystemet, så att medvetenheten i denna kropp mottog emotionala och fysiska intryck tillsammans och ofta knappt skilde dessa åt. I fjärde rotrasens tidiga skeden och i den föregående lemuriska rotrasen var faktiskt autonoma nervsystemet långt aktivare än

centrala nervsystemet, varför emotionala upplevelser var mera framträdande än fysiska. Men sedan dess har centrala nervsystemet blivit den dominerande mekanismen för medvetenheten i organismen och har människan därför ägnat allt större uppmärksamhet åt upplevelser i fysiska världen, alltmedan dylika blivit starkare och mer påträngande. Därför har autonoma nervsystemets funktion att förmedla intryck gradvis upphört, så att dess uppgift numera består i att utom viljans kontroll ombesörja många kroppsfuntioner, som människan inte behöver uppmärksamma, eftersom hennes liv är emotionalt, mentalt och högre snarare än fysiskt.

Invändningen mot bruket av droger är därför icke blott och bart den att dessa bringar oreda i organismens ändamålsenliga funktioner och återger autonoma nervsystemet en funktion det inte längre skall ha utan även den att de därmed erhållna psykiska förmågorna blott och bart återuppväcker detta system och i fysiska medvetenheten återinför urskillningslösa intryck från emotionalvärlden. Dessa härrör allmänt sett från denna världslägre regioner, där all den emotionalmateria och elementalessens är koncentrerade som har med väckandet av lägre lidelser och impulser att göra. Ibland härrör de från något högre regioner av sinnlig njutning, sådana som beskrivs i grevens av Monte Cristo visioner i Dumas' berömda roman eller i De Quinceys *En engelsk opieätares bekännelser*, men detta sistnämnda slags intryck är knappast bättre än det förstnämnda slagets.

Allt detta går fullständigt emot den för mänsklighetens evolution uppgjorda planen. Det är meningen att vi alla skall utveckla klärvoajans och andra därmed besläktade förmågor, men inte på det sättet. Först skall emotional- och mentalkropparna utvecklas, så att de kan bli bestämda bärare av medvetenhet var och en i sin värld. Sedan kan eterhöljets centra uppväckas, varigenom den värdefulla kunskap, som erhålls genom dessa högre kroppar, kan föras ned i fysiska medvetenheten. Men allt detta skall göras först när och såsom Mästaren anvisar. Minns att i boken *Vid Mästarens fötter* Läraren sade: "Hys intet begär efter psykiska krafter."

Den tredje omnämnda metoden är användandet av mantraer. Termen "mantra" brukas om vissa maktord, som används i meditation eller i riter och då ofta upprepas gång på gång. Dylika maktord återfinns i kristna riter likaväl som i österländska, såsom förklarats i boken *The Science of the Sacraments* (Vetenskapen om sakramenten). I många religioner används sålunda ljus och då i förening med bilder, symboler, tecken, åtbörder och ibland danser.

Termen *tapas*, vilken används såsom beteckning på den fjärde metoden, förknippas ofta med begrepp om ytterlig stränghet i livsföringen och rentav självplågeri, såsom att hålla en arm utsträckt tills den förtvinar eller att ligga på en spikmatta. Dylika övningar utvecklar förvisso viljan, men det finns andra och bättre sätt att göra detta. Dessa hathayoga-övningar har den allvarliga nackdelen att göra organismen obrukbar för det tjänande av mänskligheten som framför allt annat är viktigt för Mästarens arbete. Viljan kan vi utveckla lika effektivt genom att gripa oss an de livets svårigheter som möter oss av naturen och genom karma. Vi behöver ej skaffa oss besvär.

I *Bhagavad-gītā* uttalar sig Shrī Krishna starkt emot denna vidskepelse. Han säger, "De människor som, hemfallna åt lust och lidelse, övar våldsamma, av skrifterna ej föreskrivna spåkningar, därtill drivna av fåfänga och jagiskhet, oförnuftiga plågåre av kroppens alla element och även mig, som har min boning innerst däri – må du veta att dessa är *asuriska* i sina företag." *Bhagavad-gītā*, XVII, 5-6 Dylika tilltag kan ej vara verkligt *tapas*. Ordet "tapas" betyder egentligen "hetta", och den närmaste tolkningen vad gäller mänskligt uppförande är "ansträngning". Undervisningens verkliga innebörd med avseende på detta synes vara: "Gör för kroppen vad du vet gagna den och avstå från blotta bekvämligheten. Låt ej lättja, själviskhet eller likgiltighet hindra dig från att göra din personlighet så frisk och duglig du kan i och för det arbete den skall utföra i världen." (*Rāja Yoga* av Ernest Wood) Shrī Krishna säger vidare i *Gītā*: "Vördnad för gudarna, de äldre, lärarna och de vise, renhet, rättrådighet, avhållsamhet och harmlöshet är kroppens *tapas*; sant, vänligt och hjälpsamt tal samt studium av de heliga orden är talets *tapas*; upphöjd ro, jämnmod, förtegenhet, själv-

behärskning och renhjärtenhet är sinnets *tapas*. Dessa beskrivningar, gjorda av den som de flesta hinduer vördar såsom Gudomens högsta inkarnation, anvisar sannerligen icke något av de gräsliga förfaranden vi ibland ser sorgliga exempel på.

Det femte medlet, *samādhi*, är det som *De gyllene föreskrifternas bok* förespråkar. Liksom *Yogasūtraerna* och andra standardverk framställer den *samādhi* såsom föregången av *dhāranā* och *dhyāni*. Vanligen översätts termen *samādhi* med kontemplation, *dhāranā* med koncentration och *dhyāna* med meditation. Detta är översättningar med ett enda ord, ursprungligen latinskt, för vart och ett av dessa sanskritord, vilka använts under långa tidsåldrar, varunder de fått sin innebörd berikad med en underbar komplexitet och många fina nyanser, varav intet återges i något nutida engelskt uttryck. Det enda sättet att verkligen förstå dessa termer är att studera dem i de sammanhang, vari de brukas i de gamla böckerna.

Siddhierna kan indelas i två klasser, icke endast i högre och lägre utan även i förmågor och krafter. Världen verkar på oss genom sinnena, genom våra förmågor av syn, hörsel, känsel och så vidare, men också vi gör verkan på världen. Denna dualitet gäller också vad vi kan göra i det överfysiska. Vi mottar intryck genom vårt emotionelhöljes och vårt mentelhöljes nyligen utvecklade förmågor, men vi kan också handla genom dessa höljen. De hinduiska böckerna talar vanligen om åtta siddhier: (1) *animan*, förmågan att intaga en atoms ställning, att göra sig så liten att man kan handskas med detta lilla ting; (2) *mahiman*, förmågan att antaga en vidunderlig storlek, så att man kan umgås med mycket stora ting utan hinder eller nackdel; (3) *laghiman*, förmågan att bli lätt liksom ett fjun som föres med vinden; (4) *gariman*, förmågan att bli så tät och tung som något alls kan vara; (5) *prāpti*, förmågan att sträcka ut sig ända till månen; (6) *prākāmya*, den viljekraft som låter förverkliga alla önskningar; (7) *īśhatva*, förmågan att styra och skapa; och (8) *vāśhitva*, förmågan att råda över alla ting. Dessa krafter kallas ”de stora”, men även andra finns nämnda, såsom kroppens stadga och lyskraft, sinnenas och begärens behärskande, skönhet, behag och så vidare.

Vi, dessa senare tidens studerande, betraktar alla dessa problem från en synpunkt, som fullständigt skiljer sig från den indiska författare för tusentals år sedan anlade, varför det ibland är svårt för oss att förstå dem. Vi är barn av vår tid, och den kvasivetenskapliga utbildning vi alla genomgår nödgår oss mentalt att söka lägga allt vi får veta i sitt särskilda fack. Var och en av oss bygger in sitt vetande i ett slags system, hur grovt tillyxat detta än må vara, och när han ställs inför något nytt faktum, söker han finna dess rätta fack eller nisch i systemet. Om detta faktum ledigt passar in, godtar han det. Om han inte kan placera in det, avvisar han det nog, även om det stöds med tungt vägande bevis. Somliga människor synes vara i stånd att glatt hysa inbördes motsägande åsikter, medan andra inte kan göra detta. För dessa senare är det ofta plågsamt att behöva bygga om det egna tanke-systemet för att infoga ett nytt faktum däri – så plågsamt att de icke sällan avstår därifrån och bekvämt glömmer eller förnekar detta faktum. Våra gamla indiska bröder synes mig ha katalogiserat sina iakttagelser och lämnat dessa i det skicket – att icke ha gjort något särskilt försök att sätta dem i samband med varandra eller ordna dem efter de världar vari de förekommit eller det slags förmåga de förutsatt.

Vi har ingen svårighet med att i denna förteckning över siddhierna igenkänna den första och den andra kraften. De är exempel på hur medvetenhetens fokus kan ändras. Vi kallar dem ibland förmågan att förstora respektive förminska. Detta betyder att medvetenheten anpassas till de föremål den har med att göra – en bedrift som ej utgör någon svårighet för den skolade esoterikern, ehuru det icke är lätt att i fysiska världen förklara exakt hur det går till. Rörande de tredje och fjärde krafterna nämnes förmågan att med vilja göra sig lätt eller tung. Detta åstadkoms med förståelse och bruk av repulsionskraften, som är gravitationskraftens motsats. Jag är inte så säker på den femte. Den kan avse blotta förmågan att resa i emotionalkroppen, eftersom gränsen för emotionalt vandrande anges med omnämmandet av månen. Jag anar dock snarare att den innebär förmågan att med en viljeanstängning erhålla ett bestämt resultat på avstånd. Den sjätte och den åttonde är bara utvecklingar av viljekraften, om än mycket anmärkningsvärda dy-

lika. Den sjunde är detsamma med tillägget av den särskilda kunskap som dematerialisation och rematerialisation av föremål förutsätter. I den här anförda förteckningen synes icke finnas någon direkt hänvisning till klärvoajansen över huvud taget, vare sig den i rummet eller den i tiden.

Det bör anmärkas att *Tystnadens röst* inte säger att de lägre *iddhierna*, de som hör till emotional- och mentalkropparna, skall försummas helt och hållet. Den bara påpekar att deras bruk är förenat med allvarliga faror. Vi kommer att behöva avhandla dem litet senare i framställningen, ty den som skall klättra uppför stegen, måste kliva på varje spole.

Den som vill höra Nādas röst, det "ljudlösa ljudet", och förstå det, måste lära dhāranās natur.

Till detta finns två fotnoter, såsom följer:

Den "ljudlösa rösten" eller "Tystnadens röst". Bokstavligen kanske detta skulle läsas "Det andliga ljusets röst, emedan Nāda är sanskrits motsvarighet till senzars term.

Dhāranā är tankens intensiva och fullkomliga koncentration på något inre föremål, beledsagad av fullständigt bortdragande från allt som hör till det yttre världsalldet eller sinnevärlden.

Det ord, som här översätts med "koncentration", kommer av roten *dhṛ*, vars grundbetydelse är "att hålla". Ordet *dhāra* med kort slutvokal betyder "hållande" eller "stöd" i en allmän innebörd, men här har vi ett särskilt feminint substantiv med lång slutvokal såsom en fackterm med innebörden "koncentration" eller "tankens fasthållande".

Koncentrationen beskrivs såsom ett slags begrundande av eller dröjande vid en given tanke eller ett givet föremål. I de indiska böckerna sägs att meditation och kontemplation icke blir framgångsrika utan föregående övning i koncentration. Uppenbart är att tanken, så länge den svarar på lockropen från det fysiska, emotionala och lägre mentala, knappast hör det budskap som det högre jaget försöker överföra till personligheten från sina egna högre världar.

Koncentration fordras, om uppmärksamheten skall riktas på det valda föremålet och icke på de lägre höljenas rastlösa aktivitet. Det är brukligt att börja koncentrationsövningen med enkla saker. Vid ett visst tillfälle besöktes madame Blavatsky av några personer, som frågade henne vad de skulle meditera på. Hon kastade en tändsticksask på bordet och sade: "Meditera på den!" Det överraskade dem en smula, eftersom de väntat sig att hon skulle råda dem att meditera på Parabrahman eller det Absoluta. Det är mycket viktigt att man utför denna koncentration utan att anstränga kroppen. Dr Besant har berättat för oss om den första undervisning i meditation hon fick av madame Blavatsky. Hon började mycket intensivt, men madame Blavatsky avbröt henne med orden: "Kära vän, du behöver inte meditera med dina blodkärl!"

Det som fordras är att hålla tanken stilla, så att man betraktar tankens föremål med fullkomligt lugn, såsom man skulle betrakta sin klocka för att se vilken tid den visar men med den skillnaden att man fortsätter betraktandet så länge som läraren föreskrivit eller man själv bestämt för koncentrationsövningen ifråga. Människor klagas ofta på huvudvärk och andra smärtor såsom resultat av meditation. Dyliga besvär bör aldrig uppstå. Om de ser till att hålla fysiska kroppen lugn och fri från varje slags spänning, även spänning i ögonen, finner de nog att koncentrationen går mycket lättare, lyckas bättre och blir fri från fysiska besvär och faror. Åtskilliga böcker har skrivits i ämnet, och de förslag somliga av dem framlägger är utomordentligt farliga. Den som önskar ytterligare upplysning i detta ämne, borde läsa professor Woods bok *Koncentration*. Om denna skrev dr Besant: "Det finns i denna bok ingenting, som när det övas kan vålla den som strävar efter koncentration den minsta fysiska, mentala eller moraliska skada."

I sin fotnot förknippar H.P.B. *dhāranā* med högre mentalvärlden, ty hon säger att tanken måste fästas på ett inre föremål och medan den är bortdragen från sinnevärlden, det vill säga från fysiska, emotionala och lägre mentala världarna. Detta är en föreskrift för den kandidat

som redan befinner sig på vägen och riktar in sig på den nirvāniska eller ātmiska världens samādhi. Men de tre termerna koncentration, meditation och kontemplation brukas även i en allmän betydelse. Att fästa sin tanke på några ord ur en skrift – detta är koncentration. Att betrakta dessa ord ur varje möjlig synvinkel och försöka tränga in till deras innebörd, att nå en ny och djup tanke eller mottaga något ljus från intuitionen att sprida över dem – detta är meditation. Att fästa uppmärksamheten stadigt för en stund på det ljus man mottagit – detta är kontemplation. Kontemplation har definierats såsom koncentration övad vid den högre änden av ens tankegång eller meditation. Österlänningen börjar vanligen sin övning med något enkelt yttre föremål och leder därifrån sin tanke inåt eller uppåt till högre ting.

TREDJE KAPITLET

DET VERKLIGAS DRÅPARE

Sedan lärjungen blivit likgiltig för sinnenas föremål, måste han söka efter sinnenas rājā, tankens frambringare, honom som väcker illusionen.

Det mentala är det verkligas stora dråpare.

Må lärjungen dräpa dråparen.

Detta hänför sig till det som utträttats under koncentrationens övande. I de indiska böckerna i ämnet förklaras att den övande lärjungen före själva koncentrationen måste draga sin uppmärksamhet tillbaka från sinnesorganen, måste lära sig att icke beakta några som helst syn- eller hörseltryck, som kan uppstå inom hans förnimmelses räckvidd. Han får icke låta sig dragas till någon eller något som kommer inom hans synfält eller påverkar hans känsel. Om han förmår detta, blir han redo att iakttaga de tankar och känslor som uppstår i själva det mentala och att taga itu med dessa.

Såsom jag redan förklarat, är hos de flesta människor mental- och emotionalkropparna i ett tillstånd av ständig aktivitet, fulla av virvlar, vilka individen måste avlägsna, innan han kan göra verkliga framsteg. Dessa virvlar alstrar den stora mängd illusioner som belastar den vanliga människan och gör det oerhört svårt för henne att bilda sig en riktig uppfattning om i stort sett allt. Ett axiom i Shankaras lära är att det mentala kan förstå tingen klart, först när det är stilla, liksom det fysiska ögat kan se tingen ordentligt, när det är stadigt men inte när det flackar hit och dit. Men om det mentala är fullt av virvlar, förvränger dessa säkerligen synen och alstrar så illusioner.

Det mentala kallas sinnenas rājā eller konung. Ibland omtalas det såsom ett av dem, liksom här i *Gītā* XV, 7:

En del av mitt eget jag, förvandlad i livets värld till en odödlig ande, omger sig med sinnen, varav det mentala är det sjätte, höljt i materia.

Att det mentala faktiskt verkar såsom ett slags sinne är uppenbart, eftersom det rättar de fem sinnenas vittnesbörd och även anger förhandenvaron av föremål, som är bortom deras räckvidd, såsom till exempel när en skugga faller över tröskeln och man drar slutsatsen att någon står framför denna.

Vad är då detta mentala, som aspiranten måste gå så strängt till rätta med? Patañjali talar därom, när han definierar yogans utövande såsom *chitta-vritti-nirodha*, vilket betyder hejdandet (*nirodha*) av det mentalas (*chitta*) virvel (*vritti*). Bland vedāntisterna eller i Shankaras skola brukas termen *antahkarana* ej så allmänt som vi gör, men den anger det mentala i dess fullaste innebörd. Den betyder hos dem egentligen hela det inre organ eller redskap som verkar mellan det innersta jaget och yttervärlden och beskrivs alltid såsom bestående av fyra delar: ”jaggöraren (*ahamkāra*); insikten, intuitionen eller det rena förnuftet (*buddhi*); tanken (*manas*) och urskillningen rörande föremålen (*chitta*). De två sistnämnda kallar västerlänningen vanligen sitt intellekt med dettas förmåga av abstrakt och konkret tänkande. När han tänker

på de andra processerna, föreställer han sig dem såsom något som är högre än intellektet.

Teosoferna borde i vedāntisternas fyrfaldiga indelning igenkänna sina egna ātma, buddhi, manas och lägre mentala. Madame Blavatsky kallade det sistnämnda kāma-manas, emedan det är den del av manas som verkar med begäret och därför är intresserad av materiella föremål. Kāma skall förstås icke endast såsom förbundet med låga begär och lidelser utan även såsom varje slags begär eller intresse i yttervärlden för dennas egen skull. Hela det trefaldiga högre jaget är från denna synpunkt betraktat intet annat än *antahkarana* (eller det inre organet) mellan monaden och det lägre jaget. Det har blivit en fyrfald, eftersom manas är tvåfaldigt under inkarnationen.

Det högre jagets tre delar betraktas såsom tre aspekter av en stor medvetenhet. Alla är de medel för kunskapsförvärv. Ātma är inte jaget, utan är denna medvetenhet som känner jaget. Buddhi är denna medvetenhet, som av sin egen omedelbara förnimmelse känner livet i formerna. Manas är samma medvetenhet såsom skådande ut över föremåls värld, och kāma-manas är en del av denna medvetenhet såsom nedsänkt i denna värld och påverkad av denna. Det sanna jaget är monaden, vars liv är större än medvetenheten, vilken är detta fullständiga förnufts, det högre jagets liv. Därför är Patañjali och Shankara fullständigt överens. Det är chitta, kāma-manas, det lägre mentala, som är det verkligas dråpare och måste dräpas.

Mycket av det som teosoferna numera kallar astralt eller emotionalt måste innefattas i den indiska uppfattningen om kāma-manas eller chitta. Också madame Blavatsky talar om det mentals fyra delar. Först har vi manas-taijasī, det lysande eller inlysta manas, som egentligen är buddhi eller åtminstone detta tillstånd, som är rådande hos människan, när hennes manas uppgått i buddhi och inte har någon avskild, egen vilja. Sedan har vi det egentliga manas, det högre manas, det abstrakta tänkande intellektet. Därefter kommer antahkarana; termen antahkarana använder madame Blavatsky blott för att ange den förbindelse, kanal eller bro som förenar högre manas och kāma-manas under inkarnationen. Slutligen har vi kāma-manas, vilket enligt denna teori är personligheten.

Ibland kallar hon manas deva-jaget eller det gudomliga jaget såsom skilt från det personliga jaget. Högre manas är gudomligt, eftersom det äger en bestämmande tankeförmåga, kriyā-shakti, förmågan att uträtta ting. Egentligen sker allt vi gör genom tankekraft: bildhuggarens hand utför inte ensam verket, den tankekraft som riktar handen utför det i högre grad. Det högre manas är gudomligt, emedan det är den bestämda tänkaren, som använder sitt eget livs egenskap, vilken lyser fram inifrån det. Detta är vad som menas med gudomligt, på latin *divinus* och engelska *divine*, av roten *dīv*, ”att lysa”. Men det lägre mentala är blott en spegel. Liksom allt annat materiellt har det intet eget ljus. Det är något varigenom ljuset kommer eller varigenom ljudet kommer – endast *persona*, en mask.

Antahkarana anses i teosofiska arbeten vanligen såsom den förbindande länken mellan det högre jaget eller gudomliga jaget och det lägre jaget eller personliga jaget. *Chitta* i detta lägre jag prisger sig åt tingen, så att vårt liv här nere kan liknas vid den upplevelse en människa har som kämpar med att simma i en malström. Men efter detta följer förr eller senare efter döden ett skede, vari människan får vistas i den himmelska världen. Människan har kastats omkring i virvlar, hon har sett många ting men har dock inte betraktat dessa med ett lugnt, stadigt förnuft utan med kāma-manas, varför hon inte förstått deras betydelse för själen. Men i den himmelska världen kan det högre jaget vidga antahkarana, eftersom allt nu är stilla, inga ytterligare erfarenheter skall insamlas. De gamla kan i stillhet bearbetas och begrundas och deras väsentliga innehåll liksom upptagas i devajaget såsom intressant för detta. Därför begynner det högre jaget sin egen livscykel egentligen med inträdet i den himmelska världen och skänker personligheten minsta möjliga uppmärksamhet under den tid den samlar in material.

I detta fall är den sida av det mentala, som (enligt madame Blavatskys klassificering) kallas antahkarana, blott i ringa grad verksam före vistelsen i den himmelska världen. Men om en individ skall bli expert på emotional- och mentalvärldarna, medan han lever i fysiska kroppen,

måste han föra ner det högre jagets bestämmande krafter genom denna kanal. Detta gör han genom att öva dhāranā eller koncentration och sålunda göra sig fullständigt till herre över sin personlighet. Med andra ord måste han rensa ut de emotionala och mentala virvlarna. En människa, som är ett geni på något område, kan finna det enkelt att tillämpa en oerhörd koncentration på detta särskilda slags arbete, men när hon låter koncentrationen slappna, kan hennes vanliga liv alltjämt vara fullt av dessa virvlar. Detta är inte något vi vill ha. Vi siktar på ingenting mindre än att fullständigt förstöra virvlarna, så att detta virrvarr i det lägre mentala reds ut och det mentala självt lugnas, så att det kan göras till det högre jagets ständigt lydiga tjänare.

Dessa virvlar kan kristallisera till bestående fördomar och gör det ständigt. Därvid blir de verkliga stockningar av materia liknande vårtor i mentalkroppen. En människa, som försöker blicka ut genom en dylik del av denna kropp, kan inte se klart. Allt förvrängs, ty på detta ställe är mentalmaterien inte längre levande och flödande utan stillastående och fördärvad. Sättet att bota detta är att förvärva mer kunskap, att få materien åter i rörelse, varefter fördomarna spolats bort och upplöses, den ena efter den andra.

Det är på detta sätt som det mentala är det verkligas stora dråpare, ty det är genom det mentala, som vi icke ser tinget sådant det verkligen är. Vi ser endast de bilder vi kan göra oss av det, och allt blir nödvändigtvis färgat för oss genom dessa tankeformer, som är våra egna skapelser. Märk hur det går till, när två människor med förutfattade åsikter deltagit vid samma skeende och är överens om att de varit åsyna vittnen till det men likväl lämnar två fullständigt olika redogörelser för det. Just detta pågår hela tiden hos varje vanlig människa, och vi inser inte till vilken grad av absurditet vi förvränger saker och ting. Lärjungen måste övervinna detta, måste "dräpa dråparen". Han får naturligtvis inte förstöra sin mentalmedvetenhet, ty utan denna klarar han sig inte, men han måste behärska den. Den är *hans*, men den är inte *han*, även om den söker förmå honom att tro det. Det bästa sättet att övervinna dess flackande är att bruka viljan. Dess ansträngningar liknar ju emotionalkroppens, vilken alltid söker övertala oss att dess begär är våra egna. Man måste gå till rätta med dem båda på exakt samma sätt.

Även sedan de virvlar, som fyller det mentala med förutfattade meningar och villfarelser, upplösts, består mycken illusion alltjämt. "Okunnighet" är den allmänt vedertagna översättningen av sanskritordet *avidyā*, men den är nog inte särskilt lyckad. I sanskrit har ett ords mening ofta så fina nyanser att det är svårt att återge den på engelska. I detta fall är det som åsyftas kanske inte okunnigheten så mycket som ovisheten. En människa må besitta en stor mängd kunskap men likväl vara ovis, ty kunskapen avser föremålen och dessas förhållanden i tid och rum, medan visdomen befattar sig med den själ eller medvetenhet som innebor i dessa ting. Den vise politikern förstår hur människor tänker, den visa modern förstår hur hennes barn tänker. Hur mycket man än vet om materiella ting och då bara har materiesynen och inte livssynen, så har man egentligen bara ovisheten eller *avidyā*. "Det är på vishetens bekostnad, som intellektet allmänt sett lever", sade madame Blavatsky. Sedan springer ur denna ovishet eller okunnighet fyra andra allvarliga hinder för det andliga framåtskridandet. De blir därmed fem inalles, vilka kallas *kleshaerna*.

Om *avidyā* anges såsom det första hindret, är det andra *asmitā*, föreställningen "jag är detta" eller det som en mästare en gång kallade "självpersonligheten". Personligheten utvecklas genom livet till något alldeles bestämt med en egen fysisk, emotional och mental form, egna sysslor och vanor, och häremot finns inget att invända, om det är en god personlighet. Men om det inneboende livet kan övertalas till tron att det är denna personlighet, börjar det att tjäna dennas intressen i stället för att blott använda den såsom ett redskap för sina andliga avsikter.

Till följd av detta andra fel söker människor omåttlig rikedom, makt och berömmelse. När en människa betraktar sina hus på landet och i staden, sina segelbåtar och bilar, lantgårdar och fabriker, sväller hon av stolthet, tycker sig stor, eftersom hon kallas ägare av dessa ting eller hennes namn är på allas läppar och erfar att tusentals andra tänker på henne med uppskattning (eller rentav med fördömande, ty att vara ökad behagar ofta sådana som inte kan nå beröm-

melse) och anser sig vara en sannerligen mycket betydande person. Detta är ”självpersonlighet”, en av de största vidskepelserna i världen och en allvarlig källa till besvär för alla och envar. Den andliga människan däremot skattar sig lycklig, om hon kan åstadkomma något med egen hand och förmåga. Hon vill ha bilderna av tusentals andra i sin egen tanke, så att hon kan hjälpa dem hellre än att glädjas åt att hennes bild finns i dessa tusentals andras tanke och förstoras däri. Därför är självpersonligheten det största hindret för det högre jagets bruk av personligheten och således för det andliga framåtskridandet.

De tredje och fjärde hindren kan beskrivas tillsammans. De är *rāga* och *dvesha*, åtrå och avsky eller attraktion och repulsion. Också dessa två springer ur samma självpersonlighet. Att denna skall visa sina tycken för och emot är olämpligt. Det vore som om en bil hade en egen röst och höjde den i stort missnöje, när dess ägare körde på en gropig och illa underhållen väg, eller spunne förtjust, när han körde den på en väg i gott skick. Vägen kan vara dålig för bilen, men ur förarens synvinkel är det gott att det alls finns en väg, ty han vill med sin körning nå ett bestämt mål, och det vore svårt utan en väg. Det är angenämt att ha fåtöljer och öppna spisar, elektriskt ljus och centralvärme, men den som vill skrida framåt, måste vara beredd att färdas över ny, okänd mark, ibland i materiell mening, och alltid i tanke och känsla. Människor vill helst ha sådant som passar ihop med deras redan bildade vanor och ställda krav på bekvämlighet. Allt som rubbar detta anser de ”dåligt” och allt som stämmer överens med och förstärker det anser de ”gott”. En dylik syn på livet låter ej förena sig med andligt framåtskridande. Vi avvisar icke bekvämligheten som sådan, när den bjuds, men vi måste lära oss att vara likgiltiga för den och taga tingen sådana de är. Detta individens betonande av vad han tycker om och inte tycker om måste upphöra. I dess ställe måste han sätta det högre jagets lugna avgörande av vad som är gott och vad som är dåligt.

Det femte hindret är *abhinivesha*, resultatet av de båda sistnämnda, tillståndet av att vara fast och stadgad i, bunden vid ett levnadssätt eller personligheten. Ur detta uppstår fruktan för ålderdom och död – skeenden som aldrig kan träffa människan själv men i sinom tid måste drabba personligheten. En sannskyldig död i livet kan vållas av detta femte hinder: människor som slösar bort sin ungdom i förberedelse för bekvämlighet och trygghet på ålderns höst och därefter ödslar sin ålderdom i jakt på sin förlorade ungdom eller räds för att bruka sin kropp för att inte slita ut den. De är liksom den man som köper en dyr och vacker bil och sedan blir sittande i sitt garage, där han njuter av sin nya ägodel, men inte kan förmå sig att köra ut den på vägen och därmed riskera att förstöra den. Vår uppgift består i att göra vad det högre jaget vill och vara ytterligt villiga att dö i dess tjänst, om så erfordras.

Alla virvlarna uppstår av dessa fem hinder. Koncentration och meditation är medlen för deras fullständiga upplösning. När *kāma-manas* inte längre dras nedåt, kan manas riktas uppåt, till att bli *manas-taijasī*.

Ytterligare ett sanskritord, som sammanhänger med denna självpersonlighet, är *māna*, ibland översatt med ”högmot” men kanske bättre återgivet med ”inbilskhet”. Ordets rot framträder även i ordet *nirmānakāya*, vilket betyder en varelse som är bortom illusionen – *nirmāna*. Madame Blavatsky sade att det finns tre slag av inkarnation eller sätt att inkarnera. Det första slaget är avatärernas, vilka stiger ner från högre världar de nått i en evolutionscykel före vår. Det andra sättet att inkarnera är det vanliga, vilket människan använder, när hon passerar genom mental- och emotionalvärldarna och sedan antar en ny kropp. Det tredje sättet är *nirmānakāya*ernas, vilka reinkarnerar utan att däremellan uppehålla sig i emotional- och mentalvärldarna, ibland redan efter några dagar. I *Den Hemliga Läran* nämner hon kardinal de Cusa såsom ett exempel på detta. Han återföddes snabbt såsom Copernicus, och hon säger att en dylik hastig återfödelse inte är något ovanligt. Hon talar om dylika människor såsom adepter, varvid hon brukar ordet ”adept” icke alldeles såsom vi nu använder det utan menar att de är adepter eller experter i emotionalvärlden eller mentalvärldens lägre regioner. Hon säger att de ibland verkar såsom andar vid seanser och att de särskilt motarbetas av skuggans

bröder, förmodligen på grund av det framåtskridande de bereder sig själva och mänskligheten i allmänhet. Hon förklarar att det finns *nirmānakāya*er av två slag: de som försakat den himmelska världen, såsom förklarades ovan, och de som på ett senare och högre stadium försakar det hon kallar absolut *nirvāna* för att förbli hos oss och hjälpa mänskligheten framåt. I den nutida teosofiska litteraturen begränsas termen ”*nirmānakāya*” till den sistnämnda kategorin, men det vi här befattar oss med är den förstnämnda och lägre kategorin.

Den människa som dräpt dråparen har till stor del förstört de fem hindren och blivit det högre jagets tjänare. Hos sig själv behåller hon därvid endast det som gagnar det högres ändamål. Hon har vidgat sitt *antahkarana*, så att hon under livet i fysiska kroppen står i full förbindelse med det högre jaget och detta jag hela tiden tar vad det behöver. Biet kan vittja blomman, när det vill, ty ingen storm rasar. Och när fysiska kroppen är död, kan personlighetens högre delar brukas på nytt i nästa inkarnation, ty de är inte fulla av virvlar, som motsvarar rotade begär, stela åsikter och själviska känslor och tankevanor.

FJÄRDE KAPITLET

DET VERKLIGA OCH DET OVERKLIGA

Ty när formen synes honom själv överklig, såsom alla former han ser i drömmen gör när han vaknat, kan han, när han slutat att höra de många, urskilja det Enda – det inre ljud som dödar det yttre.

C.W.L. – Liknelsen vid dröm och uppvaknande används i österländsk filosofi. Den har sitt bruk, men vi måste noga ge akt, så att den inte leder oss till någon missuppfattning. När vi vaknar ur en vanlig dröm, inser vi att våra sinnen har bedragits, att det vi för stunden trodde vara en verklig upplevelse i sanning icke var någon dylik. Men detta är inte exakt vad som sker, när vi vaknar till en uppfattning om andlig verklighet. Vi vaknar då till ett högre och mer vidsträckt liv, vi inser för första gången inom vilka tryckande, likväl fullständigt oanade begränsningar vi hittills levat. Men detta betyder inte att vårt liv dessförinnan varit blott ett meningslöst bedrägeri. Uppvaknandet till högre ting får vårt tidigare medvetenhetstillstånd att synas oförnuftigt, men när allt kommer omkring var det oförnuftigt endast i jämförelse med detta nya. Vi handlade då i enlighet med det ljus vi hade, det vetande vi ägde. Nu har vi så mycket mera att allt vårt tänkande och handlande fullständigt ändrats.

Icke ens vedāntisten förnekar att denna vår dröm i fysiska världen har sitt värde för upplysningens ernående. En människa kanske drömmer att en orm hotar henne och skräms därigenom väldeliga. Till slut hugger ormen henne, och den chock detta medför väcker henne, varefter hon till sin djupa lättnad inser att hela upplevelsen var en illusion. Likväl var det den illusoriska ormens hugg och chocken därav, som väckte henne till ett verkligare liv. Likaledes i *Gītā* säger Shrī Krishna sin lärjunge att visheten är bättre än världens goda, eftersom, säger han, ”Alla handlingar i sin helhet når sin fulländning i visheten.” (IV, 33) Denne store lärare avvisar inte ett verksamt liv utan uppmuntrar det till det yttersta. Likväl säger han att man icke skall vara bunden vid verksamheterna och de ting de avser utan söka endast den vishet som kan erhållas av dem. Det är i visheten individen har sitt eget sanna vara, emedan han är en del av Logos. Om han lyssnar till vishetens röst, blir han i ökande grad herre över sig själv och sitt liv. Det inre ljudet tystar sålunda detta oväsen i det yttre som styr vanliga människors hetsiga verksamheter.

Mycket sant är att en människa bör sluta att skänka det myckna, som omger och verkar på henne, sin uppmärksamhet och bör rikta denna inåt på det enda vittnet till allt detta. Hon har dock inte sin fulla frihet att göra detta, förrän hon fyllt sin *dharma* i yttervärlden. Varje människa, vilka hennes plikter än må vara, kan rikta sin kärlek mot högre ting i stället för mot jordiska. Men det kan vara att hon inte har friheten att ägna hela sitt liv åt det högre arbetet, förrän hon tillgodosett de krav som uppstått av den karma hon orsakat i föregående liv eller i

sitt nuvarande livs tidiga skeden. Hon kan förvisso känna vairāgya, men så länge några plikter i det fysiska alltjämt återstår för henne, måste hon behålla tillräckligt intresse för dessa plikter för att göra dem så fulländat de kan göras.

Om hennes vilja till frigörelse är stark nog och såvida hennes karma ej lägger oöverstigliga hinder i vägen, finner hon nog att vägen till frihet snart öppnas för henne. Jag har själv haft en erfarenhet av detta slag. Jag fick från min egen Mästare ett budskap med ett erbjudande om vissa möjligheter, vilka jag mycket tacksamt antog. Men om detta vänliga erbjudande givits något tidigare, hade jag inte kunnat antaga det, eftersom jag då inte hade varit fri. Det åvilade mig då en klar plikt, som jag omöjligen kunnat försumma.

Vairāgya består av två delar: *apara* eller lägre vairāgya och *para* eller högre vairāgya.

Övergivandet av bundenheten till yttre ting genomgår tre stadier. På det första stadiet tröttnar människan på sådana ting som brukade skänka henne nöje men sörjer likväl att hon tröttnat på dem. Hon åstundar alltjämt att njuta av dem men förmår inte. Sedan, på grund av denna mättnad, söker hon tillfredsställelse på annat håll. Slutligen, när hon fått en klar glimt av de högre tingen, vaknar hennes andliga önskan, så att dessa ting kommer att öva en sådan dragningskraft på henne att hon inte längre tänker på de andra. Eller är det så att hon fått veta om att detta högre finns och beslutat följa det, varpå hon på det andra stadiet antingen föresätter sig att iakttaga det lägres fel och brister för att så framkalla ett slags konstlad avsmak för det eller i fast beslutsamhet stint riktar sin vilja på att avvisa det lägres dragningskraft och svälta ut begäret efter detta. Liksom i det tidigare anförda fallet ser människan slutligen, kanske först efter många kast fram och åter, det högre, hör det inre ljud som dödar det yttre. Då äger hon det högre vairāgya.

På kampens mellersta stadium händer ofta att människan fattar en bestämd avsky för tidigare njutningar. Detta är vanligen ett tecken på att hon först nyligen flytt slaveriet under dessa och alltjämt fruktar deras dragningskraft. Hon känner att hon är benägen att solkas av deras närhet, varför hon ryser och undviker dem eller angriper och söker förstöra dem med besinningslöst våld. Alla dessa olika yttringar av det andra stadiet är former av det lägre vairāgya.

Först då, icke dessförinnan, skall han övergiva asats, det osannas område för att anlända till sats, det sannas rike.

Låt oss vara försiktiga här, så att vi inte missförstår. Många har antagit att detta stycke av texten innebär att de lägre världarna är blott illusion, men detta är ingalunda den avsedda meningen. Jag har på ett annat ställe skrivit om det verkliga och det överkliga och förklarat att varje värld är verklig för det slags medvetenhet som fungerar i den. Sant är att en människa icke har något verkligt grepp om den sanning, som ligger bakom hela den manifestation som omger oss med all sin invecklade beskaffenhet, förrän hon kan höra den inre rösten och betrakta livet från de högre världarnas ståndpunkt.

Innan själen kan se, måste den inre harmonin uppnås, och de köttliga ögonen göras blinda för all illusion.

Innan själen kan höra, måste avbilden (människan) bli lika döv för vrål som för viskningar, för råmande elefanter rop som för den gyllene eldflugans silverrena surrande.

Innan själen kan förstå och få minnas, måste hon med den tyste talaren förenas, liksom den gestalt, leran fås att antaga, först är förenad med krukmakarens tanke.

Den inre harmonin är den som bör råda mellan det högre jaget och dess höljen och givetvis även mellan dessa höljen inbördes. Hos genomsnittsmänniskan pågår en ständig strid mellan emotionalkroppen och mentalkroppen, mellan begären och intellektet, och är ingen av dessa båda kroppar i den minsta samklang med det högre jaget eller beredd att verka såsom dess hölje. Personligheten måste renas och kanalen mellan denna och det högre jaget måste öppnas och vidgas. Förrän detta gjorts, ser personligheten allt och alla ur sin egen mycket inskränkta

synvinkel. Det högre jaget kan inte se vad som egentligen pågår. Det uppfattar bara den förvrängda bilden i personligheten, vilken är liksom en kamera med en bristfällig lens, som förvrider ljusstrålarna, och en dålig film som gör resultatet suddigt, oklart och ojämnt.

Detta är grunden till att det högre jaget hos de flesta människor inte kan känna sig tillfredsställt med personligheten, förrän denna befinner sig i den himmelska världen. Det högre jaget urskiljer sant och osant, igenkänner sanningen när det ser denna och förkastar osanningen. Men i allmänhet, när det högre jaget riktar sin blick nedåt i personligheten, finner det ett sådant galet virrvarr av osammanhängande tankeformer att det inte kan urskilja något bestämt. Då vänder det sig bort i förtvivlan och beslutar att avvakta den himmelska världens stillhet, innan det skall försöka att ur detta otillständiga kaos plocka ut brottstyckena av sanning. I detta mer fridfulla tillstånd, vari känslor och tankar från det nyligen avslutade fysiska livet framträder en i sänder och avtecknar sig i denna världens starka ljus, undersöks de med klar syn, förkastas det obrukbara och behålls skatterna. Lärjungen måste söka åstadkomma detta tillstånd, medan han alltjämt lever i fysiska kroppen, genom att rena personligheten och bringa den i samklang med själen.

Personlighetens möjligheter att begå misstag är nästan obegränsade. Antag att en larv, en fågel, en apa och en resande människa samtidigt betraktar ett träd. Larven uppfattar detta som föda, fågeln som en boplats, apan som ett gymnastikredskap och människan som ett slags regnskydd. Bilderna skiljer sig alla åt och även från trädets uppfattning om sig självt.

Synen avser det utåtriktade skådandet, medan hörseln avser det som kommer inifrån. Människan måste bli alldeles stilla, om hon skall höra ljudet av en sakta susning. Det är dhāranā eller koncentrationen, som åstadkommer denna stillhet. Om själen skall höra den inre rösten säkert och riktigt, måste den inre människan stå orubbad av allt yttre – dånet av livets stora bränningar som slår mot henne likaväl som det milda bruset av mjukare vågor. Hon måste lära sig att bli mycket stilla, icke hysa någon önskan eller olust.

Intuitionen kan knappast någonsin åkallas utom i det fall människan är fullständigt villig att mottaga dess bud såsom den bästa och mest välkomna ledningen och utan att göra sina egna önskemål gällande. Det vore av ringa gagn att fråga intuitionen till råds i ett problem om uppförande, om människan samtidigt önskade ett visst svar. Utom vid sällsynta tillfällen, då den är ovanligt stark, är det endast när personlig önskan och motvilja upphört, yttervärldens röst icke längre kan befalla henne, som människan kan höra den inre röst som borde vara hennes osvikliga ledare.

Innan själen kan fullt förstå meningen med all den undervisning som kommer den till del utifrån och den intuition som kommer inifrån, måste en ytterligare harmoniseringsprocess ske, vari manas gradvis bringas i samklang med viljan, som ger livet *styrning*.

Det finns tre stadier i medvetenhetens utveckling. På provlärjungaskapets väg verkar människans högsta medvetenhet i den högre mentalvärlden. Efter första initiationen och till fjärde klättrar den stadigt genom buddhivärlden och inträder vid slutet av detta andra stadium i den ätmiska eller andliga världen. Individens har då förenats med viljan, styraren, ödeslänkaren. Så länge han befann sig på det mellersta stadiet, kunde han ha sagt: ”Ske Din vilja, icke min”, men nu säger han: ”Din vilja och min äro ett.” Liksom formen av den kruka som skall drejas först måste bildas i krukmakarens tanke och liksom mönstret för en människors finns i Manus tanke, sedan Han mottagit det ovanifrån, så är målet för envar av oss redan utmärkt av monaden och sedan nedlagt i den medvetna människans liv och utveckling av den andliga princip hon bär inom sig.

Det finns således en grund för användandet av ordet själ i dessa tre verser. Det är själen som vandrar vägen framåt, icke personligheten. På vägens första halva förenar den sig allt fullare med buddhi och bildar därmed den andliga själen, manas-tajjasī. Men hela verket utför den ledd av ātma, tystnadens röst.

ANMÄRKNINGAR

Sidan 3

”När vi sedan skådar litet djupare och kallar den klärvoajanta undersökningen till vår hjälp, minskas ingalunda vår beundran.” C.W.L. menar här inte vanlig klärvoajans av det emotionala slaget, vilken är i högsta grad otillförlitlig, utan den kausala objektiva medvetenhet han själv ägde, vilken är tillförlitlig, så långt den når.

”Det Stora Vita Brödraskapet” är den hos teosoferna gängse beteckningen på planet-hierarkin.

Sidan 4

Med ”planethierarkins upphöjda överhuvud” menas planethärskaren.

”att hon en gång tillbragte ungefär tre år i Tibet och även att hon vid ett annat tillfälle sökt tränga in i detta förbjudna land, dock utan framgång.” Tibet var det enda av Himalaya-området länder som vid 1900-talets ingång ännu icke erövrats av britterna, och det var dessutom ett för europeer helt och hållet slutet land. Detta skulle dock snart ändras. Under förövändning av att ”motverka ryskt inflytande” i Tibet – i själva verket var det ryska inflytandet i Tibet lika obefintligt som det brittiska – lät brittiske vicekungen över Indien, lord Curzon, invadera landet. Invasionen leddes av överste Younghusband och inleddes i december 1903. Flera tusen illa beväpnade eller alldeles vapenlösa tibetaner, som sökte försvara sitt fosterland, slaktades skoningslöst av britterna. Tibets andlige ledare Dalai lama flydde till Mongoliet. Även om Younghusbands invasion avslutades i september 1904, vållade den en omätlig skada, däri att den etablerade ett mönster, som de kinesiska kommunisterna inte var sena att följa så snart de gripit makten. År 1950 invaderade också de Tibet, och sedan dess har det inte varit någon ände på tibetanska folkets lidanden under det mot all andlighet fiendliga marxistiska väldet. Många hundra tusen tibetaner har under sjuttio års tid bragts om livet av de marxistiska bödlarna. Må dessas tid snart vara ute! Se *Bhagavad-Gītā*, IV:8!

”Mästaren Morya” är en felaktig beteckning så till vida som han redan på C.W.L.:s tid nått förbi mästaregraden, 45-jagets stadium, och blivit 44-jag, det som teosoferna kallar chohan.

”Helighetens väg” är en teosofisk beteckning på lärjungaskapet under planethierarkins ledning och i synnerhet de planetariska initiationernas väg.

Rājagriha, det nuvarande Rājgir i indiska provinsen Bihār, var huvudstad i Magadhariket, vilket senare skulle utvidgas till Mauryaimperiet (322–185 fvt), det största sammanhängande rike som i historisk tid ägt bestånd på den indiska subkontinenten. Namnet Morya är det samma som Maurya.

Sidan 5

Alcyone var i sin senaste inkarnation Jiddu Krishnamurti.

Prākṛit är beteckningen på de medelindiska språk som hade sanskrit som sitt ursprung men hade förfallit och förenklats såväl i ljudläran som i formläran och därför tillmättes en lägre ställning. Typiskt är att i klassiska indiska dramer endast hjälten–konungen och hans närmaste ministrar talar sanskrit, medan hovdamer, tjänare, narrar, skurkar etc. talar olika prākṛitmål, ädla eller oädla sådana alltefter rollgestalternas status. Pāli liknar ljud- och formmässigt prākṛitspråken men räknades aldrig till denna kategori av indierna själva, endast av somliga nutida västerländska lärda.

Sidan 6

Det är missvisande att skriva ”madame Blavatskys förmåga av klärvoajans”, som om hon kunde jämföras med vanliga klärvoajanter, vilka oklart uppfattar företeelser i emotional-världen. Denna vördnadsvärda dam var ett gammalt kausaljag och medveten som ett sådant, ägde alltså objektiv kausal medvetenhet, vilken ju i princip ger allvetenhet i människans tre

världar oberoende av rum och förfluten tid. C.W.L.:s resonemang om hur hon kunde ha läst handskriftens språk måste förstås såsom utvecklat i hans avsikt att dölja hennes verkliga status, ty det är regel att lärjungar och invigda gör detta om varandra inför icke-lärjungar och oinvigda. Annie Besants skildring på sidan 7 om hur det verkligen gick till, när madame Blavatsky skrev, visar ett kausaljags sätt att arbeta, i detta fall med översättning av en skrift, som vore otydbar för mentalmedvetenheten men är fullt begriplig för kausalmedvetenheten.

Sidan 8

Dhamma är pāli för det som på sanskrit heter dharma och i det här avhandlade sammanhanget betyder lära eller lag.

Sidan 9

De kristnas anklagelse mot buddhister för att ha ”plagierat” bruk, som dessa i själva verket följt långt före kristendomens uppkomst är upprepning av ett mycket gammalt mönster. Dylikt ofog förekommer nämligen redan hos Justinus martyren (levde 100–165), som i försöket att bortförklara de många likheterna mellan kristna bruk och bevisligen äldre hedniska dylika skyllde på djävulens illistiga påpasslighet.

”Likväl lär numera sydkyrkan att karma är det enda som lever vidare, icke något jag, som om en människa under ett liv åstadkom en viss mängd karma och sedan dog, varefter ingenting av henne återstod förutom hennes karma, som dock en annan, senare född människa måste bära utan att ha vållat den. Alltmedan de sydliga buddhisterna lär att endast karma överlever, talar de likväl om att uppnå nirvāna. ... I praktiken tror man alltså på individens fortlevnad trots den formella undervisningen om motsatsen.” Endast pytagoreiska hylozoiken kan lösa detta problem med läran om jaget såsom i materiellt avseende en oförstörbar uratom, en monad. Monaden sår och monaden skördar. Monadens medvetenhet är jagmedvetenheten.

Sidan 10

Ceylon är det äldre namnet på den ö som i dag kallas Sri Lanka. Elu är ett medelindiskt språk, föregångaren till den i dag på Sri Lanka talade singalesiskan.

Sidan 12

Madame Blavatsky ”uppmanar oss att sträva vidare till högre världar, som ligger bortom personlighetens illusioner.” Dessa högre världar är lägst kausalvärlden (47:1-3).

Sidan 14

Med ”elementalessens” menar teosoferna vanligen den cykliska spirallörelse som involutionsmaterien uppvisar; men här menar C.W.L. tydligen elemental- eller sekundärmaterien i allmänhet till skillnad från den överallt förekommande primär- eller rotationsmaterien (se *De vises sten*, 2.9.4).

Sidan 16

Med ”dematerialisation” och ”rematerialisation” menar C.W.L. ett (för det organiska ögat) synligt föremåls upplösning i osynlig materia respektive dess återförande till synligt materietillstånd.

”Högre mentalvärlden” är detsamma som kausalvärlden (47:1-3), ”lägre mentalvärlden” mentalvärlden i trängre mening (47:4-7).

Sidan 17

”Att det mentala faktiskt verkar såsom ett slags sinne är uppenbart, eftersom det rättar de fem sinnenas vittnesbörd ...” Laurency påpekar flerstädes att det i själva verket förhåller sig

tvärtom, nämligen att det är sinnes, det objektiva förståndets uppgift att rätta det mentala, det subjektiva förnuftets felaktiga åsikter: "Förståndet lämnar de nödvändiga förutsättningarna, verklighetsmaterialet för beskrivning av verkligheten eller konstaterande av fakta. Bearbetningen av detta material utför förnuftet genom reflexion. Blir resultatet oriktigt är detta icke förståndets utan förnuftets fel. Förståndet iakttar solens förskjutning på himlavalvet. Förnuftets förklaring, att denna berodde på att solen rörde sig och jorden stod stilla, var felaktig. Vissa förvillande ljusbrytningar ('optiska motsägelser') rättas av förståndet genom fortsatt iakttagelse. Förnuftets riktiga förklaringar ha vanligtvis kommit långt efteråt. Förnuftet hämtar allt sitt verklighets- och kunskapsmaterial från förståndet. Förnuftet är vår bearbetnings-, utrednings- och konstruktionsförmåga. Förståndet har genom efterprovningen alltid rätt. Våra misstag börja med förnuftsbearbetningen, med hypoteser, teorier och alla andra förklaringar." *De vises sten* 1.31.7

Med "insikten, intuitionen eller det rena förnuftet (buddhi)" menas här 46-medvetenheten, essentialmedvetenheten.

Sidan 18

Med "ätma, buddhi, manas och det lägre mentala" menas medvetenhet av slagen 45, 46, 47:1-3 och 47:4-7 eller superessentiala, essentiala, kausala och mentala.

"Hela det trefaldiga högre jaget är intet annat än *antahkarana* (eller det inre organet) mellan monaden och det lägre jaget." Med "trefaldiga högre jaget" menar C.W.L. andratriaden, vars trefaldighet ju består av denna triads 45-molekyl (45:4), 46-atom (46:1) och 47-atom (47:1), med "monaden" menar han tredjetriaden och med "lägre jaget" förstatriaden.

"Det har blivit en fyrfald, eftersom manas är tvåfaldigt under inkarnationen." Inför människans inkarnation delas kausalhöljet (manas) i en större del, som innesluter kausalcentret och stannar i kausalvärlden, och en mindre del som innesluter förstatriaden och omger inkarnationshöljerna. Det myckna talet om "tvillingsjälarna", i den mån det över huvud taget avser något reellt, avser detta förhållande och ingenting annat.

"termen antahkarana använder madame Blavatsky blott för att ange den förbindelse, kanal eller bro som förenar högre manas och kama-manas under inkarnationen. Slutligen har vi kama-manas, som enligt denna teori är personligheten." Förbindelsen, kanalen eller bron ifråga är den mellan andratriadens mentalatom (47:1) och förstatriadens mentalmolekyl (47:4).

"Ibland kallar hon manas deva-jaget eller det gudomliga jaget såsom skilt från det personliga jaget." Detta avser kausalhöljet och dess medvetenhet. Det är ju först på högre mentalstadiet (humanitetsstadiet) och kausalstadiet (idealitetsstadiet), som människomonaden i någon större utsträckning kan använda detta hölje och dess medvetenhet. Dessförinnan och alltså under större delen av människomonadens evolution brukas dessa redskap av devamonaden Augoeides. Det är väl så man skall förstå Blavatskys bruk av termen "deva-jaget".

Med "den himmelska världen" menar teosoferna mentalvärlden såsom människomonadens vistelseort efter en inkarnations slut. Det "högre jag", som i den himmelska världen sägs kunna vidga antahkarana och i denna världs stillhet bearbeta och begrunda i fysiska livet gjorda erfarenheter, är människomonaden med någon grad av kausalmedvetenhet. Denna kausalmedvetenhet finner intet av intresse i "personligheten" (47:4-49:7) och dess upplevelser annat än vad som därur kan utvinnas såsom principiellt viktiga erfarenheter, belysande natur- och livslagar och därför av bestående värde.

Sidan 19

"eller det som en mästare en gång kallade 'självpersonligheten'." Det var K.H. – då icke längre mästare eller 45-jag, utan redan chohan eller 44-jag –, som använde uttrycket "self

personality” i ett brev A.P. Sinnett mottog sommaren 1884. Detta är brev nr 64 i samlingen *The Mahatma Letters to A.P. Sinnett*.

Sidan 21

”Den människa som dräpt dråparen har till stor del förstört de fem hindren och blivit det högre jagets tjänare. Hos sig själv behåller hon därvid endast det som gagnar det högres ändamål. Hon har vidgat sitt *antahkarana*, så att hon under livet i fysiska kroppen står i full förbindelse med det högre jaget och detta jag hela tiden tar vad det behöver.” Det ”högre jaget” kan här icke vara något annat än människomonaden själv, sedan den förvärvat åtminstone begynnande kausalmedvetenhet. Det är i verkligheten icke fråga om att människan, monaden så länge den befinner sig i människoriket, skall behöva underkasta sig något ”högre jag”, utan det handlar om att hon, monaden, skall själv bli detta högre jag. Och hon är det, om så bara för ett ögonblick, varje gång hon är självmedveten, varje gång hon minns sig själv, och i denna medvetenhet, gör något positivt för medvetenhetens utveckling, egen och andras.

”Det är i visheten individen har sitt eget sanna vara, emedan han är en del av Logos.” Med ”Logos” menar teosoferna solsystemets kollektivmedvetenhet, i synnerhet i planetregeringarna och solsystemregeringen ingående monadkollektivens medvetenhet, ibland rentav solhärskaren själv och hans medvetenhet.

Sidan 22

”Jag har på ett annat ställe skrivit om det verkliga och det överkliga och förklarat att varje värld är verklig för det slags medvetenhet som fungerar i den.” På grund av den i både öster- och västerländska andliga kretsar rådande subjektivismen och illusionismen är detta C.W.L.:s klara påpekande ytterst välkommet. Icke de lägre världarna (49:4 – 49:7) i sig är illusion, utan de i dessa världar allmänt rådande uppfattningarna, ideologierna, ”värdena” (makt, berömmelse, rikedom) etc.

Sidan 23

Med ”själen” menas här snarast människomonaden såsom kausaljag och begynnande andrajag, med ”*manas-taijasī*” kausalhöljet i förbindelse med det växande essentialhöljet (46-höljet) och såsom i ökande grad ett uttryck för dess medvetenhet och energi.

**Till slut önskar red. alla läsare av Den Pytagoreiske Kuriren
en god fortsättning på våren
och tackar bidragsgivarna hjärtligast för allt stöd de skickat.**

**Pytagoras:
”Den som vandrar vägen, är ej till för sin egen skull utan för andras.”**

Bilaga: Böcker från Foinix

ETERHÖLJET Efter äldre och nyare källor sammanställt av Lars Adelskog.

Denna bok handlar om människans fysiska energikropp, eterhöljet, även kallat eterkroppen, ljuskroppen och bioplasmakroppen. Boken gör en samlad framställning av några av de viktigaste delarna av den kunskap om eterhöljet som finns på skilda håll såväl i den äldre esoteriska kunskapstraditionen som i nyare forskning och erfarenhet. Bokens grundtanke är att eterhöljet är människans väsentliga fysiska kropp, viktigare än organismen i egenskap av formbildande matris, energigivare och förnimmelsecentrum, att organismen för sin existens, sitt liv och sina fysiska funktioner är helt beroende av detta sitt energihölje. Detta är ingen ny idé utan en urgammal esoterisk tanke. I tio avdelningar ges en allmän introduktion till ämnet, avhandlas eterhöljets åtta viktigaste centra för energiutbyte och förnimmelse, eterhöljet i människans liv från avlelsen till döden, eterhöljet vid hälsa och sjukdom, esoterisk läkekonst med utgångspunkt i eterhöljet, eterhöljets roll i människans medvetenhetsutveckling och eterhöljet i planetariska sammanhang, därtill den esoteriska världsåskådningen i allmänhet och den esoteriska energiläran i synnerhet.

Tryckt år 2005. Trådbunden med hårda laminerade pärmar. 352 sidor. Pris: 250 kr. Tre av bokens tio avdelningar kan även laddas ned från www.hylozoik.se

FJÄRDE VÄGEN Föredrag och svar på frågor enligt G. I. Gurdjieffs undervisning av P. D. Ouspensky.

En nutida klassiker och en ypperlig införing i fjärde vägens system för medvetenhetsutveckling och Gurdjieffs idékrets. Gurdjieffs grundtanke var att människan lever långt under sin rättmätiga nivå. Hon har i sitt "normala" tillstånd så ringa medvetenhet att hon egentligen kan betraktas som sovande. I denna hennes sömn förefaller livet kaotiskt och meningslöst. Människans uppgift, ändamålet med hennes liv, är att nå ett högre medvetenhetstillstånd, att vakna. Detta mål kan nås endast med kunskap och ansträngning. Traditionellt har tre vägar erbjudits dem som vill göra sitt yttersta för att utveckla medvetenheten: fakirens, munkens och yogins vägar. Fjärde vägen skiljer sig från de hävdvunna vägarna däri att den inte kräver någon yttre försakelse av världen. På fjärde vägen måste all förändring av människan ske i det inre.

Engelska originalets titel: *The Fourth Way*. Översättning av Lars Adelskog. Tryckt år 2001. Kartonnerad, trådbunden. Xiv + 464 sidor. Pris: 250 kr. Hela boken finns även att ladda ned från www.veidos.se

LITET ESOTERISKT LEXIKON

Sammanställt på grundval av Henry T. Laurencys verk *Kunskapen om verkligheten* och *De vises sten*. Förklaring av esoterikens terminologi i uppslagsbokens form. Såväl längre artiklar som kortfattade definitioner. Drygt 500 uppslagsord täckande den väsentliga terminologin inom hylozoiken (Laurency) och allmänna esoteriken (teosofin och Bailey).

Andra, utökade och förbättrade upplagan av år 1996. Kartonnerad, trådbunden. 80 sidor. Pris: 75 kr.

Från andra förlag

UNDER SKORPIONENS TECKEN – Sovjetmaktens uppkomst och fall. Av Jüri Lina.

I denna bok lämnas häpnadsväckande uppgifter om frimurarnas hemliga roll i den internationella politiken, om de blodiga omvälvningarna i Frankrike år 1789 och i Ryssland år 1917. Som höga frimurare lydde Lenin och Trotskij frimurarnas internationella råd. Författaren följer den kommunistiska tankens historia från 1700-talets illuminater fram till Moses Hess

och hans lärjungar Karl Marx och Friedrich Engels. Framställningen koncentreras på de ryska revolutionerna i mars och november 1917. Även Sverige utnyttjades som operationscentral för bolsjevikerna. Boken visar hur händelserna i Ryssland åren 1917–1991 fortfarande påverkar världens öden. Författaren söker finna svar på flera väsentliga frågor: Hur uppstod och utvecklades den kommunistiska idén? Varför finansierades de ”ryska revolutionerna” år 1917 av mäktiga internationella finanskretsar? Vilket var syftet med den samhällsförstörelse som följde, och på vilket sätt gynnade den de bakomliggande krafterna? Efter sovjetmaktens fall den 24 augusti 1991 har de ryska arkiven börjat avslöja sina hemligheter för häpnadshistoriker. Omskakande uppgifter strömmar hela tiden fram, men endast en rännil har nått oss i Västeuropa. Framför allt saknas helhetsbilden. Det är den som Jüri Lina söker ge i denna bok, som till stor del bygger på frisläppt ryskt material. ”Under Skorpionens tecken” torde ändra läsarens uppfattning om vår tids historia. Läsaren torde komma till insikt om en annan verklighet, varifrån man fortfarande styr oss med osynliga trådar. Första upplagan av denna bok utkom 1994. Andra upplagan av år 1999 var väsentligt utökad och förbättrad. Föreliggande tredje upplagan är den till innehållet mest omfattande. Utgiven av Förlaget Referent 2013. Trådbunden med hårda laminerade pärmar. 560 sidor. Pris: 350 kr.

DEN JESUS SOM ALDRIG FUNNITS. En kritisk granskning av Bibelns Jesus och kristendomens uppkomst. Av Roger Viklund.

Viklund sammanfattar den forskning som pågått de senaste årtiondena och som alltmer lutar åt att Bibelns Jesus inte har funnits. En unik bok, inte bara i Sverige utan kanske i hela världen, tar ett helhetsgrepp som få andra böcker. Trots den stora mängd fakta och information boken innehåller är den skriven även för den intresserade lekmannen. Viklund skärskådar även Gamla Testamentet, dess etik och framför allt Israels äldre historia i ljuset av den moderna arkeologin. Den bild som växer fram är i många stycken helt annan än den Bibeln ger. Viklund debatterade i TV1 den 10 januari 2006 med religionshistorikern professor Britt-Marie Näsström, som i allt väsentligt gav honom rätt.

Utgiven av Bokförlaget Vimi 2005. Trådbunden med hårda laminerade pärmar. 596 sidor. Pris: 300 kr. Obs! Detta är första upplagan. Viklund har senare utgivit en andra, utökad upplaga.

ÄR VÄRLDEN UPP OCH NER? Artiklar i urval om Palestina, de nykoloniala krigen och sionismen. Av Lasse Wilhelmson.

Boken består av ett urval av artiklar av och intervjuer med Lasse Wilhelmson med tonvikt på palestinafrågan och sionismen. Den omfattar den första åttaårsperioden av 2000-talet då stora förändringar skett i världen. Det gäller terrordåden den 11 september 2001..., ockupationen av Irak 2003, massakern på civila i Gaza kring nyåret 2009, ekonomisk kris, Storebrorslagar, terrorism, klimatförändringar och pandemier. Den bild som mainstream media ger härvidlag, styrs av samma maktelit som beslutat om de folkrättsstridiga krigen och förorsakat den ekonomiska krisen. Resultatet blir att ockupation framställs som befrielse som Irak, att massaker på civila framställs som självförsvar som i Gaza och att Sveriges första krig på över 200 år framställs som U-hjälp som i Afghanistan. Vi får ett språkbruk där det mesta blir upp och ner. ”Är världen upp och ner?” är författarens bidrag till att vända den rätt genom att ge alternativa fakta, perspektiv och idéer som kan befria vårt tänkande från det orwelliska sanningsministeriets påbjudna uppfattningar.

Författarens förlag 2009. Trådbunden med mjuka pärmar. 175 sidor. Pris: 100 kr.

ETT PORTRÄTT MED MÅNGA HISTORIER Artiklar i urval på tvärs mot en ny världsordning. Av Lasse Wilhelmson.

Omslagets baksida ger följande besked om bokens innehåll: ”Ett porträtt med många historier är ett urval artiklar av och intervjuer med Lasse Wilhelmson, samt analyserande kommentarer. Den omfattar åttaårsperioden efter 2009 då den så kallade arabiska våren snabbt övergick i Natos och Sveriges folkrättsstridiga krig och förstörelse av Libyen. Därefter lanserade USrael med flera sin terrororganisation ISIS, först i Irak och sedan i Syrien, som kom att bli ett internationellt slagfält. Alla inblandade nationer och grupper, utom de som inbjudits av Assad-regeringen begår, enligt internationell rätt, aggressionshandlingar i strid mot folkrätten. Detta sker enligt den sionistiska planen för Mellanöstern från 1982, vilket innebär att sönderfallet i detta område ensidigt har gynnat Israel.

Några år senare arrangerade samma maktelit som driver dessa folkrättsstridiga krig en våg av migranter från Mellanöstern och Afrika till Väst, främst Europa, i syfte att bryta ner dess nationalstater. Sverige kom att inta en framträdande roll genom att tillåta en extremt omfattande olaglig invandring av välfärdsmigranter, som enligt gällande EU-regler skulle ha sökt asyl i första ankomstland. EUs bedömning är att flertalet av dessa inte kan betraktas som flyktingar. Denna massmigration till Sverige har även bestått av ett okänt antal ISIS-terrorister, ökat problemen med de parallella samhällena, gängkriminaliteten, utomhusvåldtäkterna och belastningen på alla bidragssystem samt vården och skolan med mera. Detta och dessas långsiktiga ekonomiska och demografiska effekter har länge förtigits i media och av politiker, som mest sysslat med att angripa och förtala alla som oroats över denna utveckling.

... *många historier* är ett försök att knyta ihop den stora världen med den lilla och samtidigt slå håll på de lögnare som gjort denna utveckling möjlig. Sverige riskerar nu att bli en så kallad ”failed state” och de etniska svenskarna en minoritet i sitt eget land.

Författarens förlag 2017. Trådbunden med mjuka pärmar. 271 sidor. Pris: 225 kr.

KVANTITETENS HERRAVÄLDE och tidens tecken. Av René Guénon.

René Guénon (1886–1951), en ledande representant för den s.k. traditionalistiska tankeskolan, utgav år 1945 detta verk, som med rätta betraktas som hans mest betydande. Det är en grundlig och ytterst konsekvent vidräkning med hela den moderna ”andan”, rättare sagt andefattigheten. Med Guénons egna ord: ”.. om de som riktigast har bedömt de fel och brister, som vidlåder vår tidsålders mentalitet, i allmänhet intagit en helt negativ hållning eller framträtt endast för att föreslå motåtgärder, som är nära nog betydelselösa och alldeles oförmögna att hejda den på alla områden tilltagande oordningen, är det därför att de saknat kunskapen om verkliga principer alldeles liksom de som tvärtom envisas med att beundra det föregivna ’framåtskridandet’ och att bedraga sig själva om dess ödesdigra resultat.” Man behöver inte hålla med Guénon om allt han säger, men tillräckligt mycket därav är väl så giltigt för att göra hans verk värt att inte bara läsa utan även studera.

Franska originalets titel: *Le règne de la quantité et les signes des temps*. Översättning av Lars Adelskog. Logik förlag 2019. 296 sidor. Limhäftad med mjuka pärmar, pris: 250 kr. Det finns att få även ett mindre antal exemplar limhäftade med hårda pärmar, pris: 350 kr.

Restupplagor

NEXUS Nya Tider

Tidskrift som utgavs åren 1998-2000 under Lars Adelskoghs chefredaktörskap. Nästan alla nummer finns alltså att få, det vill säga nr 1/1998, nr 2/1998; nr 1/1999, nr 2/1999, nr 3/1999, nr 4/1999, nr 6/1999; nr 1/2000, nr 2/2000. Pris: 30 kr styck. Alternativ hälsa, den dolda makten (frimureri, Bilderberggruppen etc.), andlighet, kontroversiell forskning.

Slutsålda böcker

Förklaringen av Lars Adelskog, **Nattlektioner** av Viola Pettit Neal och Shafica Karagulla, **Robotarnas uppror** av David Icke, **... och sanningen ska göra er fria** av David Icke, **Judisk historia, judisk religion** av Israel Shahak. Dessa böcker kan numera erhållas endast antikvariskt. **Förklaringen** kan laddas ned från internet, nätplats: www.hylozoik.se. Även **Nattlektioner** kan laddas ned som pdf-dokument från www.hylozoik.se **Judisk historia, judisk religion** kan laddas ner från nätplatsen www.veidos.se

Alla böcker och skrifter beställes hos Lars Adelskog under adress:

Lönnvägen 3 A
541 48 Skövde
eller:
adelskog@yandex.com

För beställningar effektuerade per post uttages portoavgift. Betalning göres till bankkonto (Nordea) 1190 30 21766 inom trettio dagar efter expediering. Vänligen skicka inga pengar i förskott, låt oss debitera!